

ES SAIG

ALGAIDA - NÚM 191 - NOVEMBRE DE 1996

EDITORIAL

UNES REFLEXIONS D'ES SAIG

Des de fa un parell de mesos s'han desfermat en aquestes pàgines unes polèmiques que tenen el galliner una mica avalotat. I si bé el mes passat ja fèiem unes quantes precisions, pensam que no serà de més seguir amb uns aclariments i unes reflexions.

1. ES SAIG va néixer -ara tot just farà setze anys- com a fruit de les inquietuds d'un grup de persones vinculades a la Parròquia, a l'Obra Cultural Balear d'Algaida i a la candidatura Independents d'Algaida, que es va presentar a les primeres eleccions democràtiques. Aquests són els nostres orígens, als quals no renunciem i dels quals mai no hem renegat.

2. Per qüestions legals (recordem que era vigent la Llei Fraga amb tots els entrebancs i dificultats que posava a aquest tipus de publicacions), ES SAIG va sortir com a Bolletí de l'Obra Cultural com molt bé hagués pogut acollir-se a la protecció de la Parròquia o d'una altra entitat. Hem seguit amb la denominació de Bolletí de l'Obra, entitat amb la qual tenim i seguirem tenint unes relacions cordials i de total col.laboració.

3. Això no obstant, des del primer moment férem repetides crides a la participació de tots quants se sentissin més o manco identificats amb els nostres propòsits i objectius com també la dels qui en discrepassin. De fet, no hem practicat censura de cap tipus i hem publicat les opinions que ens han arribat fossin del color que fossin. Per tant, són injusts i falsos els qui ens han acusat d'excloents.

4. Ara, arran de les polèmiques a què fèiem referència, s'ha eixamplat el nombre d'opinants. Ja dèiem el mes passat que això és bo perquè és el reflex i la manifestació d'una diversitat de parers que sempre ha existit i que covava. És cert que s'ha manifestat amb certa virulència, amb personalismes, i que, per tant, entranya el perill d'acabar amb enemistats. Per això insistim en la necessitat de moderar el to de les nostres crítiques, de discrepar educadament i civilitzadament, d'evitar expressions de les quals haguem de penedir-nos i d'obrir ferides males de tancar. Pensem que estam condemnats a conviure.

i 5. Aquestes polèmiques d'ara poden durar uns mesos. Després, per llei natural, les aigües s'assossegaran i serà el moment de conviure honradament amb els nostres desacords i les nostres diferències. Tant de bo aquesta polèmica hagi servit per comprovar que ES SAIG és obert a tothom i així arribem a fer la revista que tots desitjam!

LA NOSTRA PORTADA: La xerradeta d'aquest mes és amb en Pere Oliver que, juntament amb en Bernat Servera, és l'autor del treball sobre La Vall de Pina que publicarem el mes passat. Li hem manllevat aquesta fotografia del Camí de la Mare de Déu de Son Perot.

Bolletí de l'Obra Cultural d'Algaida

Revista mensual. D.L.P.M. 495/80

Domicili: Rei, 1. Algaida.

Tf: 66 50 42 / 27 25 76

Fax 12 50 44

Imprimeix: Tirrena, SA. Manacor

Tf 55 52 12

ES SAIG només es responsabilitza de l'Editorial.

Dirigeix: Delfi Mulet

Administra: Directiva de l'Obra Cultural

Mecanografien: Mireia Mulet i Guillem Vanrell

Col.laboren: Pere Mulet, Joan Trobat, Joan Mulet, Biel Bibiloni, Biel Sastre, Miquel Fiolet, Xesc Oliver, Víctor Andreu, Víctor Mulet, Miquel Serra, Antònia Ma Mulet, Catalina Martorell, Jaume Jaume, Miquel Molleta, Biel Majoral, Agrupació Fotogràfica d'Algaida.

CALAIX DE SASTRE

PROHIBIT PROHIBIR

Quaranta anys! Quaranta anys de televisió a Espanya. Tal dia com avui, 28-10-96, celebrem el quarantè aniversari de la primera emissió de TVE. Quaranta anys que han d'haver estat molt profitosos per a la protecció de la moral pública i privada, si hem de fer cas dels auguris que feia el Sr. Gabriel Arias Salgado. Aquest excel·lentíssim personatge era aleshores ministre d'*Información y Turismo* i, als pocs mesos de l'invent de la televisió, ell ja havia detectat que els adolescents es masturbaven exactament un deu per cent menys que abans, segons conta Nèstor Luján en el llibre de memòries "El pont estret dels 50".

Si la capacitat benefactora del televisor ha crescut al mateix ritme que la seva popularitat, no hi ha dubte que qui més qui manco ja té bitllet de primera classe reservat per al paradís celestial. Però, em fa l'efecte que el ministre franquista deuria anar errat de comptes perquè, també avui mateix, la premsa denuncia com la xarxa Internet serveix perquè els delinqüents més modernitzats puguin actuar amb impunitat. Pornografia infantil i adulta, falsificació de documents, estafes, receptes per fabricar drogues de disseny, blanqueig de diner...són temes que interessin a alguns dels practicants del nou art de navegar a través de les línies telefòniques.

Com és natural, les veus de protesta no s'han fetes esperar. I les més radicals reivindiquen una solució contundent i definitiva del problema: que prohibesquin l'ús d'Internet, demanen. Sí, de partidaris de curar el mal de coll tallant el cap, no només n'hi ha a Algaida. Davant el progrés de la ciència i la tecnologia - progrés exemplificat en aquest cas per Internet - s'ha reviscolat la mateixa polèmica de sempre.

La possibilitat que una persona pugui comunicar-se amb altres gràcies als ordinadors i a les línies telefòniques, és un fet negatiu per ell mateix?, és una possibilitat essencialment nociva? O bé el perill radica en el mal ús que la persona humana en pugui fer, de l'invent? Jo pens que Internet, com tantes altres coses, no és ni bona ni dolenta; la fredor o la calor, la dolenteria o la benignitat, la negror o la llum...totes aquestes qualitats, les hi posam nosaltres, els humans. Allò que sí sembla evident és la necessitat d'adequar la legislació i el seu compliment a la nova realitat. Si la pornografia infantil telemàtica no és delictes perquè el codi penal no ho contempla, canviem el codi penal. I assegurem-nos que els seus infractors puguin ésser castigats. Però, prohibir Internet?...Quina bestiesa!

Esper que no sigui aquesta la solució(?) adoptada. I sobretot que no serveixi d'exemple per, diguem-ne, "solucionar" altres problemes. Com que els carrers són escenari de molts delictes (robatoris, violències...) a partir d'ara, els carrers prohibits. Com que fora vila serveix perquè hi facin tota casta d'obres il·legals, idè la fora vila prohibida. Com que amb el cotxe podem fer tota casta d'imprudències i provocar greus accidents, els cotxes prohibits. Com que gràcies a la política, alguns s'umplen la butxaca, la política prohibida. Com que per mor de la facultat de pensar, alguns - de fet, molts i moltes - tenen mals pensaments, idè prohibit el pensar. I així successivament, fins a l'infinit.

En Calaix i Desastre

M'HAN DIT QUE DIUEN

Per mi cada any deim el mateix de la nostra Fira: que és la més curta de Mallorca. Però el que abans semblava com un defecte, com més va més gent sentim que li agrada així: molt curta. I enguany que ens va fer un bon dia, un dia esplèndid, cosa que també és notícia, ja que el dia de Sa Fira acostuma a ploure; enguany va anar bé perquè la gent ja havia trobat esclata-sangs, el que vol dir que ja hi havia saó. La veritat és que ens està fent unes plogudes ben bones: sense massa aigua, però suficient per poder sembrar, per trobar esclata-sangs...

L'exposició que hi havia al local de l'Obra Cultural va veure desfilar molta gent: foren molts els algaidins (i externs) que descobriren uns paisatges que mai haurien imaginat per Pina. La gent es va animar tant que, digueren, volen fer l'excursió d'aquest mes per allà, pels voltants dels Baixos de Pina. La veritat és que les fotografies eren molt però molt bones.

Enguany, a Sa Fira, no hi havia massa actes "culturals". El que qualcú va trobar fou una mescladissa una mica estranya: aus rapinyaires i anneretes dins l'aigua, propaganda de la incineradora i del reciclatge... I, per altra banda, qualcú va trobar a faltar qualche producte algaidí. O és que no produïm absolutament res que valgui la pena mostrar? Si és així, és ben trist. Val més pensar que no se'ls va acudir als organitzadors i l'any qui va rectificaran.

Fa massa temps, i massa vegades, que parlam d'inseguretats i de robatoris. L'estiu passat, com hem comentat altres vegades, encara ha empitjorat, cosa que semblava impossible.. Ens han dit que aquest mes d'octubre han agafat un grup que es dedicava a això, i és d'esperar que es noti que el problema s'ha solucionat.

També ho hem comentat altres vegades, però en sentim parlar molt, entre els caçadors: la majoria de caçadors que es troben per dins el vedat de la Societat són externs. I vos podem assegurar que en això coincideixen tots els algaidins, i no s'expliquen quins criteris se segueixen per fer socis del nostre vedat, cosa que seria fàcil d'explicar, suposam, per part de la Directiva. Com sabeu ben bé, aquestes planes d'ES SAIG estan obertes a tothom.

Fa uns anys que, quan ens parlaven de les depuradores, els algaidins, que encara no en teníem, pensàvem que allò era "el no va más" en matèria d'higiene i sanitat pública. Idò, pel que hem sentit, no és així. Si no ens han informat malament, la nova depuradora que hi ha devers Malesherbes aboca l'aigua "depurada" al torrent, i aquest put com carn de vas. No hem anat a posar-hi el nas, però ens han dit que fins i tot han anat a denunciar-ho a l'Ajuntament.. El que no sabem és si ja ho han solucionat. (Segurament ara que ve l'hivern no farà tanta olor, ni la gent està tant per defora per ensumar...).

Altres vegades hem dit que als algaidins ens agrada la festa, i de cada vegada hi participam més. Aquest mes hem de dir que també ens agrada la brega. I si no, mirau l'expectació que va despertar la polèmica entre l'Agrupació Socialista i els de la Cultural, o la del batle i un col.laborador d'ES SAIG. Aquest mes no sabem què passarà.

L'AJUNTAMENT D'ALGAIDA informa

OBRES AL CAMÍ DE S'ESTACIÓ

El passat 24 d'octubre va acabar el termini per presentar les licitacions a la Conselleria d'Agricultura per les obres de la Primera Fase de la Reforma i Ampliació del Camí de s'Estació. Aquestes obres venen subvencionades íntegrament per la conselleria d'Agricultura i tenen un pressupost de 10.000.000 de pessetes. Descripció de l'obra: aquest carrer s'amplia per la part de la dreta anant a l'estació i es lleva el revolt que hi ha davant can Salem. L'amplària del carrer serà de set metres amb una voravia de tres metres. El projecte de l'obra contempla la plantació de vint Xicrandes.

Aquesta obra d'ampliació del carrer ha estat possible gràcies a la donació desinteressada dels metres per part dels propietaris dels terrenys.

OBRES A SA QUARTERADA

Amb un pressupost aproximat als 6 milions de pessetes donats pel Consell Insular de Mallorca, està previst la pavimentació del carrer que es va obrir, quan passaren les aigües netes i el clavegueram, entre el carrer de sa Quaterada i el camí de son Arboç.

OBRES A SA PLAÇA

Degut a la realització de la Fira d'Algaida i a la modificació del projecte, les obres de la

Plaça es varen interrompre i es recomençaran dins el mes de novembre.

Les modificacions del projecte més importants que s'han proposat són:

Eliminació de la nivellació de la plaça principal, la qual cosa duu tècnicament, segons els redactors del projecte, canviar els actuals arbres existents per uns altres, per motiu d'estabilitat dels actuals.

Canvi de paviment tant de la plaça principal com de la placeta de davant can Magí substituint la llamborda per rajola.

Convertir l'àrea de davant can Caragol en carrer semipeatonal.

Del canvi d'ubicació de l'aturada de l'autocar de línia s'informarà oportunament.

NORMES SUBSIDIÀRIES

Atès que l'Ajuntament ha reemprès els treballs per a la tramitació de les Normes Subsidiàries del poble i amb la intenció d'aclarir quina era la situació actual del Pla Director de Carreteres del Govern Balear, ja que hi ha tota una sèrie d'infraestructures previstes al mateix que afecten al nostre terme, el Batle es va reunir el mes passat amb el Conseller de Foment Joan Verger.

Des de la Conselleria es va informar al Batle que l'autovia o autopista a Manacor es duria a

terme no per l'actual traçat de la carretera de Manacor sinó pel Llevant (Llucmajor, Campos, etc.). També, que ni a curt ni a mig termini la Conselleria comptaria amb pressupost per fer les vies de circumvalació previstes a la carretera de Llucmajor i Manacor. Que, tenint en compte les demandes del Batle relacionades amb la conflictivitat del creuer de davant la benzinera, i el greu problema circulatori que ens ocasiona la travesia pel poble, sobretot a l'altura de la Plaça i carrers de sant Joan, Migdia, Colomer i Aigua, es va acordar que l'Ajuntament presentàs propostes menys impactants i menys costoses per tal de poder donar solució a aquest problemes en un termini curt de temps, oferint els tècnics de la Conselleria per analitzar la qüestió amb els de l'Ajuntament.

RETAULE DE CASTELLITX

El Consell Insular de Mallorca ha donat una subvenció a la Parròquia d'Algaida per a la restauració del retaule de Castelltix. L'encarregat de la restauració és el tècnic José María Pardo i el pressupost de l'obra ascendeix a 4.250.000 pessetes. L'Ajuntament destinarà una partida pressupostària a la rehabilitació del reatule. Actualment es duen converses amb la Parròquia sobre aquest tema per quan, de quina manera i amb quins terminis s'ha de dur a terme la rehabilitació.

EDUCACIÓ D'ADULTS

Han començat els cursos d'Educació d'Adults que organitza la Mancomunitat Pla de Mallorca. La participació, enguany, ha estat tot un èxit ja que hi ha aproximadament 200 alumnes matriculats. Els cursos que comencen el mes de novembre a Algaida són:

Anglès: dimarts dia 5 de 20'00 a 22'00 hores.

Ceràmica: dimarts dia 5 de 19'00 a 21'00 hores.

Català per a castellanoparlants: dimarts dia 5 de 18'00 a 20'00 hores.

Punt mallorquí: dijous dia 7 de 18'00 a 20'00 hores.

Cuina: divendres dia 8 de 18'00 a 21 hores.

Les classes, en un principi, es faran a les dependències del Casal Pere Capellà.

Altres cursos que han començat a altres pobles de la Mancomunitat són:

A Lloret, a la Biblioteca:

Accés UIB: dilluns dia 4 de 20'00 a 22'00 hores.

Alemanys: dijous dia 7 de 20'00 a 22'00 hores.

A Sineu, a l'Escola Pública:

F.P. Jardí d'Infància: divendres dia 8 de 19'00 a 22'00 hores.

A Porreres, a l'Escola Nova:

F.P. Electricitat: divendres dia 8 de 19'00 a 22'00 hores.

A Maria de la Salut, al Local de la 3a Edat:

F.P. Cuina: divendres dia 8 de 19'00 a 22'00 hores.

PREMI ARIADNA AL POBLE D'ALGAIDA

El passat dia 10 d'octubre es va celebrar el *Dia Mundial de la Salut Mental* amb l'objectiu de sensibilitzar la gent i els nostres governants d'un problema que afecta moltes famílies.

En motiu d'aquesta celebració, 6 associacions que inclouen professionals, famílies i col.laboradors atorgaren al poble d'Algaida el premi ARIADNA 96 per la seva aportació a la promoció dels malalts mentals dins el poble d'Algaida.

Des d'aquestes planes l'Ajuntament d'Algaida vol manifestar el seu agraïment per la concessió d'aquest premi i el reconeixement a tot el poble d'Algaida per l'esforç duit a terme entorn a la problemàtica i la integració dels malalts mentals.

ESTADA A ALGAIDA DE DOS NINS DE TXETXÈNIA.

Un total de 56 nins, d'edats compreses entre els 9 i 15 anys, arribaren a l'aeroport de Palma la nit del passat dimarts dia 29 d'octub-

re. Els nins i nines provenen de Grozni o d'un camp de refugiats txetxens i faran un mes d'estada a la nostra illa. Així, 6 nins s'estaran amb famílies de Palma, 4 a Andratx, 2 a Algaida, 1 a Santa Maria, 1 a Felanitx, 1 a Valldemossa, 1 a Sant Joan, 1 a Marratxí, 8 a Sóller i 30 a Calvià. Durant el mes d'estada amb famílies de Mallorca, els nins realitzaran excursions per l'illa i participaran en tota una sèrie d'activitats culturals i lúdiques.

Amb motiu de l'estada dels nins de Txetxènia a la nostra vila, l'Ajuntament d'Algaida, juntament amb els Serveis Socials comunitaris de la Mancomunitat Pla de Mallorca, ha organitzat una sèrie d'actes:

Diumenge dia 10, a les 12'30 hores, recepció a l'Ajuntament dels nins i nines txetxens.

Dijous dia 21, a les 21'30 hores a l'Auditori del Casal Pere Capellà, conferència: *Els Drets Humans i els nins als països en guerra* a càrrec de Maria Vázquez, presidenta de la Creu Roja de Sóller i col.laboradora de l'Oficina de Drets Humans del Ministeri d'Afers Exteriors a Balears.

Aprofitam l'ocasió per desitjar als dos nins que tinguin una estada a la nostra vila el més agradable possible, alhora que us convidam als actes organitzats per tal de conèixer millor la situació dels nins i nines als països en guerra.

CERTAMEN LITERARI DE CASTELLIX

Aquest mes de novembre sortiran al carrer les bases que convoquen el Certamen Literari de Castellix 1997 en les modalitats de Poesia, Narració Curta, Poesia Popular (glosat) i el Premi d'Investigació Castellix.

DIVENDRES ALGAIIDINS

Per segon any, el proper divendres 15 de novembre, a les 21'30 hores a l'Auditori del Casal Pere Capellà, es presentarà al públic el cicle de conferències Divendres Algaidins, Històries i coses d'Algaida que organitza l'Ajuntament d'Algaida. Seguidament, tindrà lloc

la conferència *Les Rondalles Mallorquines den Jordi des Racó i els paisatges d'Algaida* a càrrec de Gabriel Janer Manila.

INFORMACIONS

Intervenció d'armes.

Per mor de la reestructuració que ha tengut lloc al Puesto d'Algaida de la Guàrdia Civil, tots els tràmits relacionats amb les armes i documentació del personal civil d'Algaida que es tramitaven a la Intervenció d'Armes de Campos, a partir d'ara es tramitaran a la Intervenció d'Armes d'Inca (C/ General Luque, 225).

Impost de béns immobles de naturales urbana per a 1996 (I.B.I. d'urbana).

Termini de pagament voluntari: Fins al 2 de desembre de 1996.

Lloc: A l'entitat col.laboradora "La Caixa".

Cadagua.

Horari d'atenció al públic del mes de novembre:

Dimarts 12, de 9'30 a 11'30 hores a les Oficines Municipals de la Casa de la Vila.

HORARI D'ATENCIÓ AL PÚBLIC

Oficines Municipals de la Casa de la Vila.

De dilluns a divendres de 8'00 a 14'00 hores.

Dissabtes, de 10'00 a 13'00 hores.

Biblioteca Municipal

De dimarts a divendres de 16'30 a 20'00 hores.

Dissabtes de 10'00 a 13'00 hores.

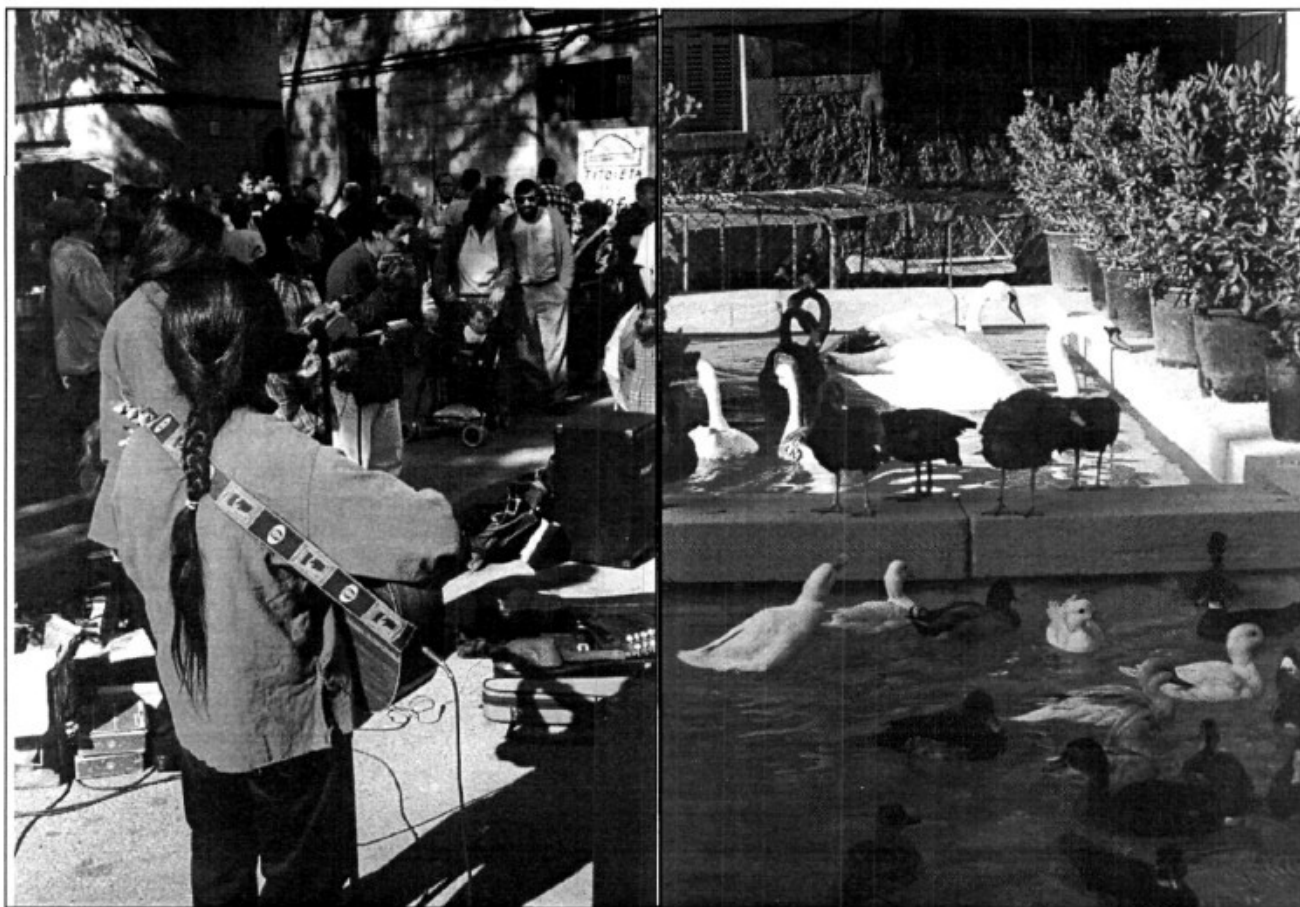
Arxiu Municipal

De dimarts a divendres, de 9'00 a 14'00 hores.

Dissabtes de 10'00 a 13'00 hores.

SA FIRA

Sa Fira d'enguany es va distingir pel bon temps de què gaudírem, amb el consegüent desencant -suposam- dels venedors de paraigües. Va estar animada i concorreguda com sempre i enguany va créixer pel carrer dels Cavallers. En recollírem unes imatges i aquí les teniu.

LA BANDA DE MÚSICA INFORMA

Diumenge dia 1 de desembre a les 6 de l'horabaixa la Banda de Música d'Algaida vos convida al concert que es celebrarà a l'esglèsia parroquial de Sant Pere i Sant Pau el dia de la patrona de tots els músics, Santa Cecília.

PROGRAMA:

- "CAMINO REAL"	- "LA ENTRADA"
- "CAVALLERIA RUSTICANA"	- "LA DOLOROSA"
- "DUCANNON"	- "PORGY AND BESS"
- "LA GRAN VIA"	

ASSOCIACIÓ DE PARES I MARES D'ALUMNES DEL COL·LEGI PÚBLIC " PARE POU " D'ALGAIDA (AMPA)

L'associació de pares i mares del col·legi públic " Pare Pou " d'Algaida vol informar a tots els pares /mares que properament hi haurà eleccions al Consell Escolar.

Consideram que la participació dels pares/mares és molt important i necessària i per tant vos demanam que participeu majoritàriament en aquestes eleccions.

Per tal de parlar del tema i doner-vos complida informació vos convocam a una Assemblea Extraordinària que se celebrarà el pròxim dia 5 de novembre a Ses Escoles a les 21'00 hores.

PLUVIÒMETRE

Aquest mes d'octubre ha plogut bastant, però la distribució de pluges ha resultat molt irregular. El total és de 109'2 litres que caigueren els quinze primers dies del mes; des d'Aleshores no hem vist ni una gota. Els boletaires es fregaven les mans pensant en les cercades d'esclata-sangs, però les collites no han estat tan sucoses com molts es pensaven i s'havien fet il·lusions.

PREMI ARIADNA 1996 AL POBLE D'ALGAIDA

Ha estat atorgat al Poble d'Algaida el Premi Ariadna d'enguany per la seva tasca de promoció i integració de malalts mentals. Com que altres persones se'n fan ressó en aquestes mateixes planes, ens limitam a donar la notícia i felicitar tots els qui han contribuït a la consecució d'aquest premi.

COMUNICAT DE L'AJUNTAMENT D'ALGAIDA

Sobre els comentaris que es fan al núm. 190 de la revista *Es Saig* a la secció *M'han dit que diuen* i que va signada amb el pseudònim "Un Sord" amb referència a l'adjudicació de les obres de la Primera Fase de la Reforma de la Casa de la Vila, aquest Ajuntament fa públic el següent comunicat:

- 1.- Que l'Ajuntament d'Algaida, en Sessió Plenària de 6 de juny de 1996, aprova el plec de condicions particulars que han regit la contractació d'aquesta obra per subhasta pública oberta d'acord amb la Llei 13/1995, de 18 de maig, de Contractes de les Administracions Públiques.
- 2.- Que d'acord amb el procediment establert, el dia 27 de juny de 1996, el B.O.C.A.I.B. núm. 81 es publica l'edicta d'exposició al públic del plec de condicions esmentat. Al mateix temps es exposat, dins els terminis corresponents, al tauló d'anuncis de la Casa de la Vila.
- 3.- Que d'acord amb la Llei 13/1995, de 18 de maig, de Contractes de les Administracions Públiques i amb el plec de condicions particulars el termini de presentació de pliques d'acord amb el model de proposició aprovat acaba el dia dos d'agost de 1996 a les 12,00 hores i el nou d'agost a les 12,00 hores es procedeix a la obertura de pliques.
- 4.- Que el Sr. Batle-President de l'Ajuntament d'Algaida, en data de 15 de juliol de 1996, remet a tots els empresaris de construcció donats d'alta d'I.A.E. per obres majors del municipi d'Algaida un escrit en el qual comunica la publicació en el B.O.C.A.I.B. del termini per presentar les pliques per a la subhasta de les obres de la Primera Fase de la Reforma de la Casa de la Vila i recorda que el termini acaba el dia dos d'agost de 1996 a les 12,00 hores.
- 5.- Que el dia que finalitza el termini, 2 d'agost de 1996, a les 12,00 hores s'han presentat dues empreses per licitar a la subhasta: Construcciones Miguel Jaime Mut S.L. i Contratistas Mallorquines Asociados S.A.
- 6.- Que el 9 d'agost a les 12,00 hores i en acte públic es constitueix la Mesa de Contractació i una vegada examinada la documentació presentada per les dues empreses licitadores ambdues són admeses.
- 7.- Que obertes les pliques, resulta que **les dues ofereixen el preu de licitació: 13.977.946 pessetes.**
- 8.- Que l'única millora ofertada la presenta l'empresa Contratistas Mallorquines Asociados S.A. ja que es compromet a realitzar les obres de la Primera Fase de la Reforma de la Casa de la Vila en el termini de **SIS MESOS**, millorant el termini de dotze mesos que preveu el plec de condicions particulars.

- 9.- Que d'acord amb el punt anterior d'aquest comunicat s'acorda proposar l'adjudicació de l'obra a la empresa Contratistas Mallorquines Asociados S.A.
- 10.- Que pel Decret de Batlia 100/1996 de 5 de setembre, es declara vàlida la licitació i s'adjudican les obres segons l'acord de la Mesa de Contractació.
- 11.- Que el dia 6 de setembre de 1996 es remet l'expedient d'adjudicació al Consell Insular de Mallorca, entitat que subvenciona, mitjançant el Pla d'Obres i Serveis, el vuitanta per cent d'aquesta obra.
- 12.- Que en data de 17 de setembre de 1996, notificat el Decret de Batlia 100/1996 de 5 de setembre a les dues empreses licitadores i depositada la fiança definitiva per l'empresa que s'ha adjudicat les obres es suscriu el contracte administratiu entre les dues parts.
- 13.- Que el dia 17 de setembre de 1996, el B.O.C.A.I.B. núm. 117 a la pàgina 11.649 es publica l'adjudicació de les obres d'acord amb l'article 122 i següents del text refós de les disposicions vigents amb matèria de Règim Local aprovades per R.D. 781/1996 de 18 d'abril.
- 14.- Que totes les actuacions d'aquest expedient són públiques i han estat i estan a l'abast de totes aquelles persones que s'hagin volgut o es vulguin interessar per aquest tema.

FOTO ANTIGA

RETRAT DE FAMÍLIA

Una de les millors pel·lícules dels darrers anys, *Miller's Crossing (Muerte entre las flores)*, és a primera vista una història de mafiosos. Però els seus creadors, els germans Coen, utilitzen l'abjecció de l'ambient i dels personatges per parlar del que vertaderament els interessa, i ens ho adverteixen en el llarg pla inicial: "estic parlant d'amistat, estic parlant de caràcter, estic parlant d'ètica..."

Potser també jo havia d'haver aclarit al principi del meu escrit de setembre de què parlava, perquè els qui contesten –i acaparen quasi tot *Es Saig* del mes passat– han volgut reduir la polèmica als aspectes més mesquins: un torneig d'insults enginyosos, amb pins o incineradores, cendres i plaques com a armes ofensives; ganivetades verbals, en fi, entre gent que no es pot veure políticament o personalment. Però jo parlava d'una altra cosa. Xerrava d'hipocresia, d'usurpació, de *señorismo*. Parlava de covards. No vaig contestar a un crític que crec injust i insultant, sinó al que representa. El Calaix, el Sord, són només un símptoma de la malaltia que deforma *Es Saig*, i *Es Saig*, entès com "la nostra revista" i no com la revista del poble, és un símptoma de la malaltia que deforma la cara cultural d'Algaida. Jo vull parlar de la malaltia més que dels símptomes.

Mantenir vives les senyes d'identitat d'un poble en moments difícils, defensar la llengua, les tradicions, la terra i el paisatge, ha estat amb freqüència fruit del treball quotidià i callat d'un grup d'individus, i mai no els agraiem bastant la tossudesia contracorrent en temps en què s'arrabassaven les arrels d'una comunitat. Sempre és perillós lligar a persones

molt concretes la supervivència dels cossiers, o la normalització del català, o les reivindicacions ecològiques, però, tot i que perillós, fou en aquells temps necessari. Avui ja no ho és, i a alguns dels qui eren protagonistes els costa desaparèixer en l'anonimat i acceptar que tradicions, paisatge, llengua, interessin a tots i són de tots, i que ningú no pot arrogar-se la defensa privilegiada d'essències o arrels. Els qui eren dipositaris, amb el temps, s'han sentit propietaris, i la seva actitud gelosament defensiva i desconfiada no obeeix ja a una lògica de supervivència sinó a una lògica d'acaparament. I llavors, els àmbits on hauria d'integrar-se la vida cultural del poble es fan sectaris, tancats, secretistes, i tendeixen a confondre's amb cercles excloents d'amics i familiars sense que, per altra part, s'abandoni la retòrica del treball per a la comunitat. Les paraules criden a la participació, però la pràctica quotidiana expulsa els estranys: la majoria.

L'Obra Cultural, així, es redueix lènguidament a una capelleta d'ideologia molt concreta; *Es Saig* expressa mes rere mes, monòtonament, a través dels seus pseudònims habituals, l'opinió d'un grup d'amics d'ideologia molt concreta; els cossiers s'han tancat més i més en si mateixos fins al punt que una tradició tan particular ha acabat sortint d'una casa particular, empesos per alguns del seus membres, naturalment d'una ideologia molt concreta. Capelleta, escriptors i particulars són tres cares de la mateixa realitat: un clan tancat, pagat de si mateix, que ha aconseguit que els actes de l'Obra Cultural siguin un erm deshabitat, que la gent sigui mera espectadora dels cossiers, que *Es Saig* no sigui vehicle

d'opinió d'un poble sinó d'un grup reduïdíssim, que és el que més hi pesa. Els algaidins es limiten, en el millor dels casos, a llegir, a mirar, a desertar. Però no hi participen. I el grup selecte s'encastella més en les seves posicions quan constaten que si no fossin precisament ells els qui fessin les coses ningú no les faria, i no s'adonen que la situació és justament la contrària: ningú no les fa precisament perquè ells ho acaparen tot, i tenen una actitud perdonavides i distant que ningú en un poble no pot sofrir. Són els *señoritos* culturals d'Algaida. Poden ser bona gent, fer-se fins i tot amb el poble en les festes, lluir una familiaritat condescendent, però són distints, distants i selectes, una altra cosa, i tot el que fan sembla tenir com a meta proclamar que encara hi ha classes.

I, grans cercadors de palles en ulls aliens, renyen molt, s'esquincen molt les vestidures, critiquen i vigilen. Davant els *señoritos* la gent senzilla calla, però cada quatre anys, en el secret de les urnes, els diu amb brutal claredat que està farta d'ells. La decadència de l'Obra Cultural, l'aïllament dels cossiers, el sectarisme dels emmascarats col·laboradors habituals de *Es Saig*, tenen el seu equivalent polític en els desastrosos resultats electorals del PSM, majoritari un temps, minoritari llavors, anecdòtic després, comatós avui dia. Potser res no dona més la mesura de l'autisme intel·lectual del grup selecte com la total absència d'anàlisi de les raons que han conduït a aquest desastre. Conformem-nos a pensar que els bons sempre són pocs. Amén.

Res del que fins aquí s'ha descrit m'alegra. Som des de fa temps soci de l'Obra Cultural, vaig ser un dels fundadors de *Es Saig* i un dels seus primers directors, vaig militar activament en el PSM. Jo som un de tants que han anat engegant sense paraules, sense expulsions, sense condemnes, per avorriment: no som dels seus. Però no estic content dels seus mals, i hi

ha molta gent que, com jo, desitja acabar amb aquest cul-de-sac que perjudica idees, institucions i entitats necessàries per a Algaida. Alguns cossiers són molt conscients del perill que un grup de particulars s'apropiï d'una tradició i converteixi el poble en convidat de pedra; hi ha indicis en els darrers *saigs* que els seus responsables intenten que no es converteixi en el *cortijo* dels qui han desqualificat i pontificat impunement els darrers anys.

Per acabar: sé que molts trobaran a faltar una resposta punt per punt a l'escrit del Calaix, i florilegis suposadament espirejants sobre retrats que s'assemblen al retratista, i acudits còmplices que només valen perquè els amics et feliciten per tan terrible com arribes a ser. Renunciï a tot això. L'assumpte de fons és massa important com per aturar-se en anècdotes, i l'escrit del Calaix és una anècdota, com anècdota és el mateix Calaix. Però si vull insistir en la covardia del pseudònim. Qui s'amaga rere d'aquest diu que, al cap i a la fi, avui tothom coneix la seva identitat. No fou així durant tant d'anys en què ha jugat amb avantatge, i bé que es cuidava de mantenir-se amagat en el calaix, sense que ser un desastre servís de disculpa. En el pecat duu la penitència: molts dels qui ara, després de retratat, s'assabenten de qui és, es queden pensatius: *ja, però aquest... qui és?* Quan el Calaix diu que passarà a la història per haver fet perdre el corbam al batle d'Algaida, diu una veritat a mitges: no és cert que li hagi fet perdre el corbam, però sí ho és que, si passa a la història d'Algaida, serà només perquè un dia va tenir qualche cosa a veure amb un batle.

Xesc Móra, veí del poble d'Algaida.

PS: anim els algaidins a escriure, a opinar, a encoratjar el director de *Es Saig* perquè mantengui la postura de no rebaixar una revista del poble al rang de simple butlletí.

ES SAIG, UNA REVISTA PER AL POBLE?

Si qualcú troba que aquest mes ens hem ficat un poc massa amb l'Ajuntament direm que potser és perquè hem sentit qualche comentari que troba que darrerament la nostra revista qualche mes sembla el bolletí de l'Ajuntament. I no és així.

(M'han dit que diuen. Es Saig, núm.190, pàg.7)

Encara que sigui regidor de l'Ajuntament d'Algaida, no som aquest qualcú que troba que a les pàgines de la secció *M'han dit que diuen* es parla massa de l'Ajuntament i tampoc és la meua intenció fer un escrit en aquest sentit, ja que tinc la certesa que la crítica sempre és positiva: hi ha de ser. No admetre la crítica seria caure dins l'autoritarisme.

He dit que la crítica sempre és positiva, si bé vull demanar que abans de fer insinuacions o, d'una manera indirecta, acusacions sobre actuacions, no només de l'Ajuntament sinó d'altres entitats o persones, es tengui més esment en fer-ho o abans comprovar si realment és així com els ho han dit. Tots hi sortirem guanyant.

Que la revista *Es Saig* no és el bolletí de l'Ajuntament és una obvietat. Que aquest mes, justament aquest mes, vagi aquesta secció dedicada a l'Ajuntament ningú es creu que sigui a conseqüència del nombre de pàgines on l'Ajuntament

informa. Perquè quan l'Ajuntament no se servia d'aquesta revista per informar, a n'aquesta secció s'escrivia:

Seria qüestió que s'Ajuntament nou (...) es preocupàs molt més de l'aspecte d'informació al poble. Millorar el que tenim actualment no és gens difícil, ja que s'informació és inexistent. I si aquest Saig no els serveix,(...)

(M'han dit que diuen. Es Saig núm. 76, pàg. 4)

Per què aquest comentari? Per què aquest canvi de parer? La resposta se sintetitza en tres mots: **la nostra revista**. Ho diu *es Sord*. D'aquí la pregunta que encapçala aquest escrit. L'editorial del mes passat en aquest sentit és prou clar i rotunt: una revista per a tothom.

Seguint aquesta línia vull dir que *Es Saig* ha de ser una tribuna pública on tothom expressi lliurament les seves opinions, on s'exposi la pluralitat d'idees, on tothom hi pugui dir la seva, sempre dins el respecte a les persones, i sembla que això a alguns col·laboradors no els agrada: no hi estaven acostumats.

Escriure sense prevalences, tampoc:...així ningú pot fer cap comentari al que ells [l'Ajuntament] diuen a la revista. Es pot pensar, però és irrisori dir-ho: sembla una rabiola de criatura.

Les opinions quan s'escriuen tenen l'avantatge de quedar per a la posteritat i no ho dubteu, aquesta revista serà una eina de feina per estudiar els fets, els problemes, la política, les inquietuds de la nostra comunitat. Però perquè sigui una eina per escriure la història d'una manera objectiva, *Es Saig* ha de donar una visió global del poble i no una visió parcial i interessada i això pareix que molesta. No interessa.

Mantenir una revista, el mes de desembre celebrarà el seu setzè aniversari, és tot un exit i com a veí, col·laborador i, ara, com a Regidor de Cultura és motiu de satisfacció.

Per això, el que molesta no és la constància, ni la crítica - ho repeteixo: hi ha de ser- el que arriba a avorrir, a embafar, és que la perfecció, la veritat, la raó sempre la tinguin els mateixos: vosaltres, els amos de la revista.

No deman que deixeu de fer una revista a la vostra mida, hi teniu tot el dret -ho recordau: és la vostra revista- però si que us deman que si altra gent d'idees i pensaments diferents utilitza aquesta revista no us enfadeu, però sobretot, no li recordeu que és la vostra revista: és un convit a no tornar escriure. Si és així la pregunta del principi no tindrà raó de ser.

Jaume Jaume i Oliver

COMUNICAT DE L'AGRUPACIÓ SOCIALISTA D'ALGAIDA.PSOE

La vida democràtica d'un poble passa necessàriament per la convivència, la pluralitat d'idees, la participació, el respecte, la tolerància, la solidaritat,... que dia a dia ens demostren que el poble és madur, obert i definitivament viu perquè és capaç de sentir i assumir el batec dels canvis.

Però això no és fàcil. Fets i situacions desgraciadament ens demostren que "és més fàcil veure el gep dels altres que no el propi". No hi ha ningú "intocable", ni del "mel i sucre", i ningú es pot sentir amb l'exclusivitat per a criticar.

És veritat que només quan decidim ens arriesgam, que només quan opinam ens poden rebatre, que quan donan la cara ens poden fer front, però també és veritat que el tassó té una mesura.

Hi ha hagut polèmica amb la tala dels pins de les Escoles i no cal tornar-hi entrar perquè consideram que està més que justificat.

Hi ha hagut polèmica amb els Cossiers i, curiosament, no s'hi ha entrat.

El diàleg i la confrontació d'opinions enriqueixen només quan ens adonam que la veritat no és única, que el mirall no sempre ens reflecteix la imatge que desitjam, i que cal opinar, però per això, també hem de saber escoltar.

NOTICIARI DE L'OBRA CULTURAL BALEAR

Els components de la Junta Directiva de l'O. C. d'Algaida volem agrair a totes les persones que, oralment o per escrit, ens han manifestat la seva adhesió i el seu suport contra els atacs infundats que ens dirigí l'Agrupació Socialista d'Algaida PSOE al número 189 d'ES SAIG.

Aquestes mostres de solidaritat ens han encoratjat a seguir endavant i intentar millorar la nostra tasca dia a dia. Moltes gràcies de tot cor.

A l'Assemblea General, que va comptar amb una molt satisfactòria assistència de socis i sòcies, presentarem l'estat de comptes, la memòria del curs 95-96 i els projectes per al curs 96-97, sobretot la preparació del 25è aniversari de la fundació de l'O.C. d'Algaida. A continuació la Junta Directiva posà els càrrecs a disposició de l'Assemblea, la qual els tornà atorgar la seva confiança; per tant, la formació segueix essent la mateixa, sols es produí una dimissió per motius personals. Si algun soci o sòcia desitjau pertànyer a la Junta, des d'aquí vos encoratjam que ho comuniquieu a qualsevol membre de la Directiva actual.

El concert de violí, eminentment Barroc, a càrrec de Biel Martí i Sebastià Pou, fou una delícia i el sopar que férem a continuació va ser animadíssim. Acabarem la vetllada amb la tradicional glosa d'en **Jaume Toledo**:

*No pretenc fer una obra d'art,
què sortirà ja ho veurem.
Una gloseta farem
abans de que es faci tard.
En que mos piqui cap card
cap endavant seguirem
que l'any que ve complirem
d'un segle una quarta part.*

El dia de **Sa Fira** també realitzarem l'exposició de fotografies de la **Vall de Pina de Bernat Servera i Pere Oliver**, amb la qual descobrirem racons del nostre terme idíl·lics i poc coneguts. D'aquí sorgí la

idea de fer una **excursió** per aquests paratges dels **Baixos de Pina**, dia **24 de novembre**. Si hi estau interessats apunteu-vos a Jerònia Cañellas, telèfon 66 52 49, abans de divendres dia 22. La sortida serà a les **9.30 h** de **Sa Plaça**, amb cotxes particulars. Tornarem aproximadament a migdia.

Ja que parlam d'excursions, vos anunciam que la del mes de **desembre** serà **dia 1** a **Sa Canaleta**. L'organitza l'**Agrupació Cultural de Porreres**. Si vos fa gola, ja ho sabeu, apunteu-vos a na Jerònia abans de dia 29 de novembre.

Seguint amb les excursions (amb permís d'aquells que sembla que els sap greu), diumenge **dia 20 d'octubre en Gaspar Valero** ens guià per la ruta de les rondalles, llegendes i tradicions algaidines. A més dels llocs que trobareu a la plana següent, on mencionam específicament les rondalles recollides per Mossèn Alcover, visitarem aquests indrets i coneixérem aquestes apassionants històries:

- A **Sant Honorat**, *El Sant Crist dels Ermitans*.
- Al **cocó des Corb** (puig de Randa), *La benedició dels camps*.
- A **la cova del Beat Ramon Llull** (puig de Randa), *La llegenda de la Mata Escrita*.
- Al **santuari de Cura**, *Els bons llatinistes de l'Escola de Cura*.
- Al **santuari de Gràcia**, *La Mare de Déu de Gràcia*.
- A l'**oratori de Castellitx**, dades històriques i artístiques.

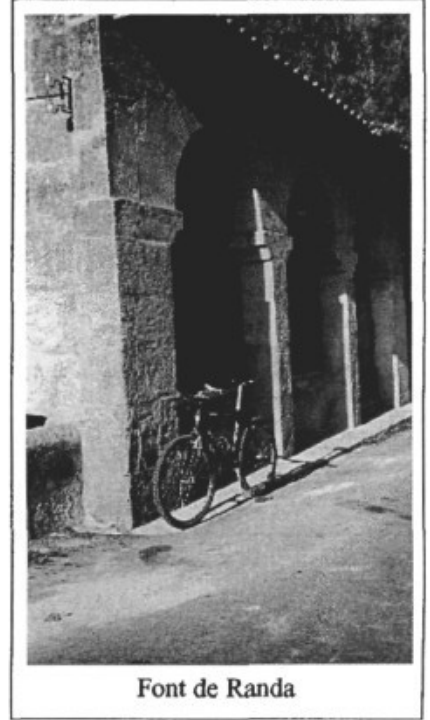
El grup, bastant nombrós per cert, format sobretot per gent jove (cosa que ens satisfà enormement), seguí les explicacions i la lectura de rondalles i llegendes amb molt d'interès i curiositat. Acabarem la diada com si d'una rondalla es tractàs, no amb unes noces de pinyol vermell ni un ball ben vitenc, sinó amb un bon tiberi i un sarau per llarg. Qui no ho creu que ho vagi a cercar. I al cel ens vagem tots plegats. Amèn.

RUTA DE LES RONDALLES ALGÀIDINES

El millor homenatge individual que cadascun de nosaltres podem oferir a Mossèn Alcover, per celebrar el centenari de la publicació del seu Aplec de Rondalles, és llegir-les. Si volem seleccionar aquelles que transcorren de manera total o parcial per terres algàidines, li podem agrair al professor **Gaspar Valero** que ja ens doni la feina feta. A continuació us oferim els llocs que va triar per fer-ne la corresponent lectura; us indicam també, a més del nom de la rondalla, entre parèntesis en quin tom de la col·lecció està publicada.

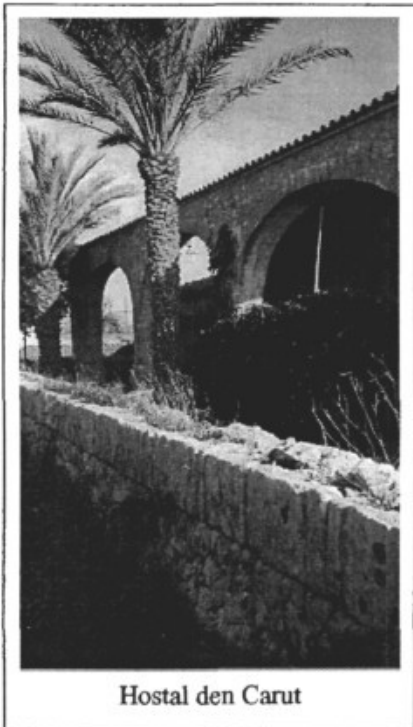
Sa Pleta des Porrassar

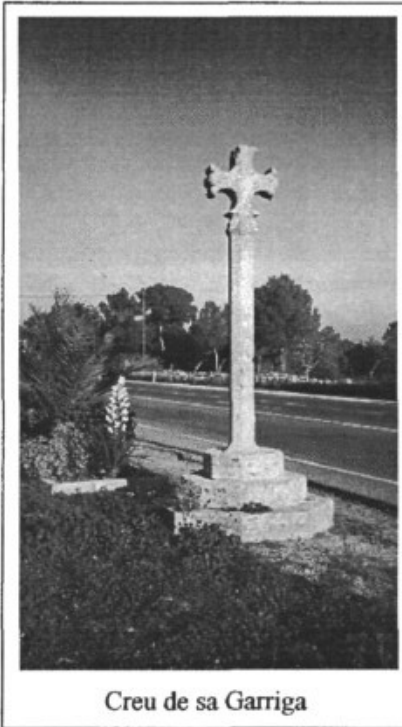
Font de Randa

Es peu de Sant Cristòfol (tom XXIV)

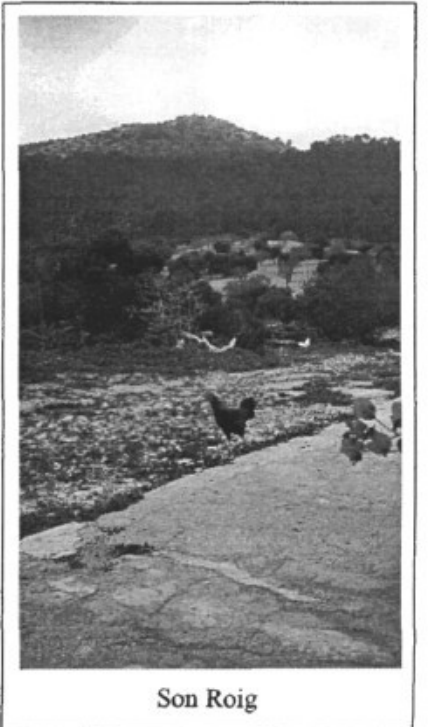
Es puig de Randa. Com va ser que es va fer es puig de Randa (XXIV)

Hostal den Carut

Creu de sa Garriga

Son Roig

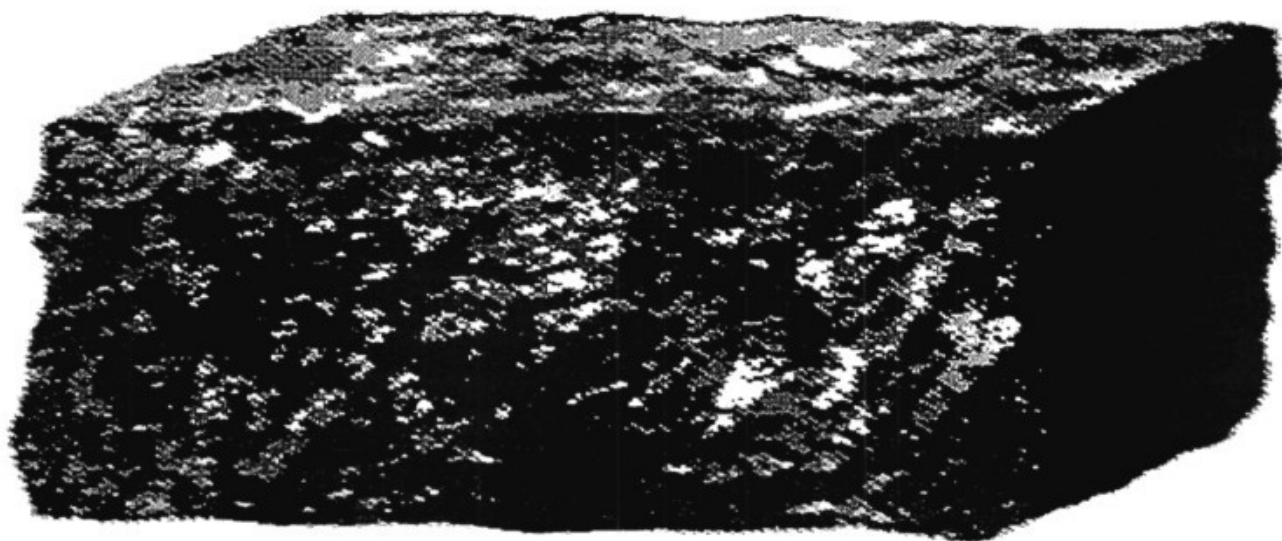
En Joanet i es set missatges (tom I). Una glosada en ets Hostals d'Algaire (tom V). Sa Jaia Gri (tom iX)

Una dona d'Algaire i sant Vicenç Ferrer (tom V). Sant Vicenç Ferrer i sa Creu de ses costes d'Algaire (tom V)

Es puig de ses Bruixes i el rei En Jaume (tom V). Sa Sopegada des Gegant (tom XXIV)

Manual d'arquitectura

Lliçó 1

Totxo

totxo -a 1 *adj i m i f* CONSTR Nom donat sovint al maó ordinari.

maó m. Bloc d'argila endurit al sol o al foc, emprat per a fer parets, voltes, xemeneies, etc., esp. el de 29 × 14 × 4 centímetres.

FESTA A S'ACADÈMIA

Els passats dies 4, 5 i 6 d'octubre es van celebrar a S'ACADÈMIA unes festes que ells van denominar les Festes Patronals. Van tenir molts dels elements característics de les festes de poble, amb banda de música, torrada, coets, actuacions, pregó, berbena i, com és evident, bar.

Tot va començar el divendres entrada de fosca amb el passacarrers que la banda de música de S'Acadèmia va fer pels carrers voltant de plaça. El repertori no era gaire extens però l'alegria i el toc festiu van compensar-ho bé. Després, dins el local, Tomeu Salas va fer el pregó de festes que va precedir a l'actuació de S'Arrual Jazz Mort. L'ambient va ser molt càlid i tots els assistents van participar de les cançons i van ballar tot el que era ballable.

L'endemà, també quan feia ja fosca, torrada per als clients del bar, i per als qui no eren tan clients, que va quedar un poc humida amb l'aigada que va fer. Tot i això, els més primerencs a arribar encara van tenir temps de torrar-se uns trocets de xuia i un poc de llom mentre sonaven les xeremies i flabiols dels nous xeremiers que té el poble. I ja bastant més tard, cap a la una de la nit, la berbena. L'animació va ser encara més gran que el dia anterior i tothom va ballar les cançons molt ben interpretades que ens va oferir el grup.

En una paraula, unes festes fora temps que van alegrar si més no a una part de la gent d'Algaida que va poder anar-hi. Penso que sempre es d'agrair que algú es dediqui a organitzar coses dins el poble i s'han d'aplaudir aquestes iniciatives. Esperem que no siguin les darreres festes patronals de S'Acadèmia ni els darrers actes que hi poguem veure. Ànim i enhorabona.

Delfi Mulet

Agrupació Fotogràfica d'Algaida

Algaida, novembre de 1996

Benvolgut/da amic/ga,

volent donar un nou impuls a l'Agrupació Fotogràfica d'Algaida hem pensat iniciar una campanya de captació de nous socis. Per aquest motiu, en cas que t'interessi fer-te soci de l'AFA, et pregam que et posis amb contacte abans del 15 de desembre amb Rafel Antich "Xeremec" (Tel: 66 53 33. C/ Joan Alcover, 16), a Gabriel Munar "Riu" (Tel: 12 52 35. C/ Tanqueta, 1) o a la Biblioteca Municipal d'Algaida (Casal Pere Capellà. C/ des Cavallers, 22 de dimarts a divendres de 16'30 a 20'00 hores) i et farem arribar una butlleta de subscripció.

En aquesta ocasió, hem considerat posar una quota de 500 pessetes anuals per tal de cobrir les despeses corrents d'aquesta Associació.

JOAN CAPELLÀ GALMÉS

President de l'Agrupació Fotogràfica d'Algaida

SABEU **ON** ÉS?

La corriola o curriola és un cilindre de poca altura que pot girar al voltant d'un eix i té una canal buidada a tot el llarg de la seva superfície lateral per on es fa passar una corda, a un extrem de la qual obra la potència i a l'altra la resistència. Les corrioles poden esser de fusta, les més antigues, o de ferro, les més modernes.

A Oliana una corriola també pot esser una larva de granota i a Santa Coloma de Queralt un desfalc entre mercaders.

"Corrioler": Venedor o fabricant de corrioles, o també el manobre que puja i baixa els materials d'una obra per la corriola.

"Corriolam": Conjunt de corrioles, quadernals i altres estris d'aquest tipus que hi ha a un vaixell, a una casa en construcció, etc.

"Corriol": Aucell de llargues potes, cap robust i bec curt que abunda a les riberes, aiguamolls, albuferes i altres indrets humits.

"Corriolada": Conjunt d'animals o de persones que caminen en fila l'un darrera l'altre.

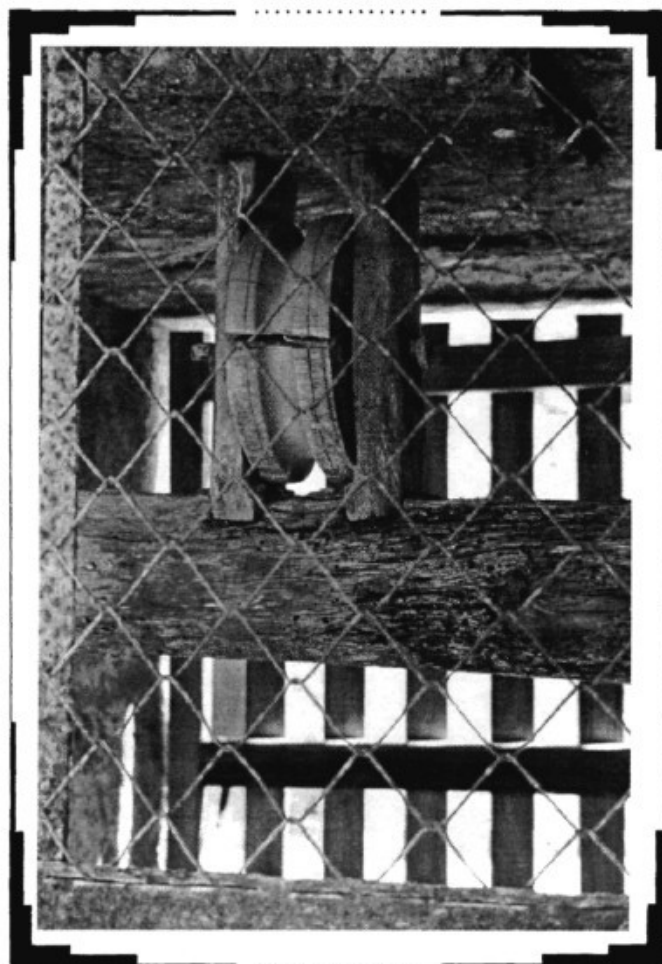
"Untar les corrioles": Obsequiar amb doblers i altres donatius els encarregats d'administrar justícia o altres assumptes perquè els resolguin o encaminin en sentit favorable al donador. Exemple espiritual: dins el caixonet de llimosnes de La Sang hi trobaren un dècim de la rifa de Nadal. El que l'hi posà pretenia segurament untar les corrioles divines. Exemple material: si un propietari d'un parell o més quarterades les oferia a qualsevol batle de la nostra Illa perquè servís d'abocador de residus, cendres, etc. seria per untar corrioles humanes.

Cançó:

Ses al.lotes de Son Llulls
i ses des Pou corrioler
en veure fadri que ve
li tiren terra p'ets uis.

Pista: Es troba aquesta corriola a la capella d'un pou que separa la clastra d'un antic molí fariner d'un carrer que, malgrat el seu nom, és un dels més antics del poble. Aquest molí fa tres anys que en complí tres-cents.

Solució del mes passat: El pont que vos mostràvem està situat al comellar dels Baixos de Pina i serveix perquè la carretera que mena a Lloret i Sineu salvi el llit del torrent.

ELS PASTORETS MALLORQUINS: LA SEVA RELACIÓ AMB LA REALITAT CULTURAL I TRADICIONAL DEL POBLE MALLORQUÍ

N'Andreu Isern fa feina de mestra d'escola a S'Aranjassa, però la seva passió són els siurells i els pastorets que realitza conjuntament amb la seva dona, n'Antònia, figuretes que donen a conèixer sobretot participant a les fires dels pobles, com la d'Algaida. Al seu catàleg de figures tradicionals han incorporat, des de la Fira de l'any passat, uns preciosos Cossiers, Dama i Dimoni, que cridaren l'atenció de més d'un algaidí quan s'acostava a la parada de n'Andreu i n'Antònia, situada en el carrer del Rei, ben davant de la rectoria. És per aquest motiu que li sol·licitarem, a n'Andreu, uns mots de presentació sobre la seva tasca artesana, amb especial menció a les figures emblemàtiques algaidines. Com podeu veure, ha accedit a la nostra petició, cosa que li agraïm ben sincerament.

No cal esmentar la importància que per a un poble pot tenir el record del seu passat, i més si aquest passat tradicional ha desaparegut. També és de vital importància donar a conèixer a les generacions actuals i futures com era la vida de la població rural de la nostra Mallorca fa un grapat d'anys.

Aquests elements, juntament amb la tradició artesana d'elaborar figuretes de betlem adaptades a la manera de fer i de

vestir dels nostres pagesos avantpassats, han estat els motius que ens varen dur, a mi i a la meva esposa Antònia, ja fa anys en aquesta tasca que és per a nosaltres tan creativa i enriquidora.

Tot ve de molt enrera. La meva padrina va fer siurells al llarg de tota la seva vida; igualment la meva mare i els seus germans (gerrers i teulers) van viure amb el fang tant per necessitat com per devoció. Així vaig començar el meu contacte amb aquest món i, sense adonar-me'n, vaig sentir-m'hi identificat. El temps va passar i vaig continuar els meus estudis, però mai no vaig deixar de banda el fang i, sempre que vaig poder, vaig continuar fent algunes feines (a la teulera, si més no). Professionalment, a l'escola, sempre que he pogut, he introduït el fang i així, amb els nins, hem fet, en quasi totes les escoles on he estat, siurells i també pastorets per al nostre propi betlem. He impartit cursos al Centre de Professors de Palma, a diferents associacions i centres culturals i he col·laborat amb la Fira del Fang de Marratxí, on he duit a terme, juntament amb l'escola de ceràmica del poble, el taller didàctic i els cartells que s'hi han editat. Tenc la Carta de Mestre Artesà figurer i la de siureller.

La meva dona, N'Antònia, ha estat sempre el complement necessari per a poder emprendre la tasca que ara duim endavant. Començarem fa anys, encara fadrins, fent algunes figures

N'Andreu mostra el seu pastoret vestit de cossier

quan teníem temps, durant les vacances. Fèiem betlems, casetes, pagesets i altres figures que aportàvem al negoci familiar dels meus oncles. Durant un temps ho deixàrem, encara que no del tot, però fa uns tres o quatre anys tornàrem a la feina, si bé d'una forma més austera i, poc a poc, ens hi hem anat aficant cada vegada més intensivament. Compartim la feina, si bé la major part d'ella recau sobre n'Antònia que és qui pinta totes les figuretes i, per tant, qui les dóna vida amb els seus encertats colors.

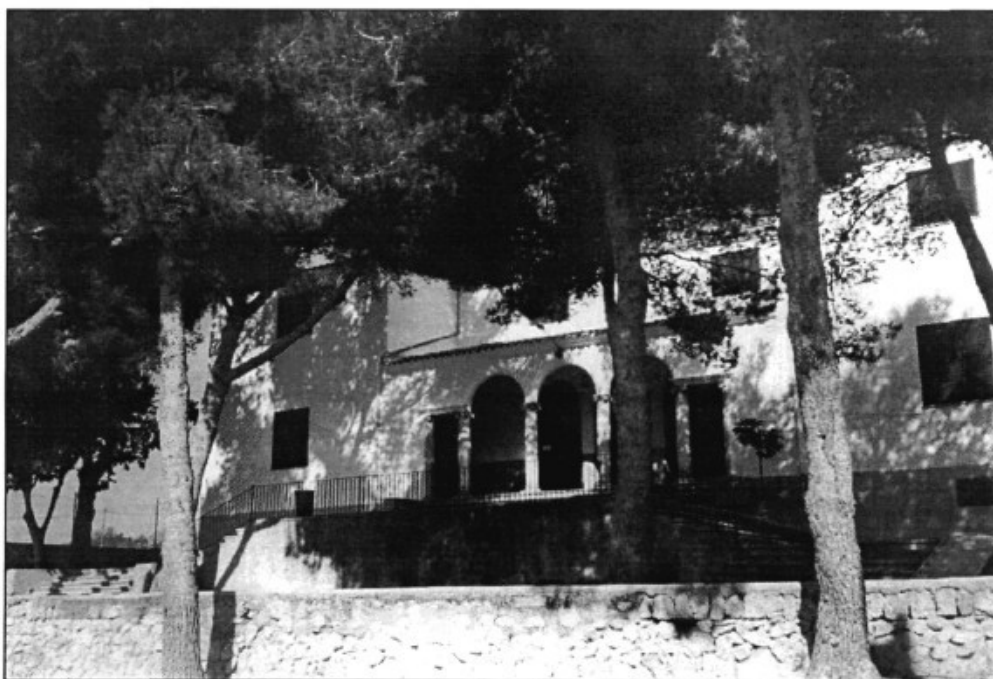
Un dia se'ns va ocórrer fer algunes figures que, si bé no formaven part del món dels pastorets, sí eren peces claus de la nostra ancestral cultura, i així vàrem fer els personatges d'algunes rondalles mallorquines (en Joanet de sa gerra, en Martí tacó, La flor romanial, etc). D'aquesta manera, moguts per l'interès a fer figures interessants per a la gent que ens ha de veure, hem fets: Sants Bernats, Sants Marçals, Dimonis i COSSIERS D'ALGAIDA, entre d'altres.

Dels Cossiers d'Algaida, en sabíem poc, allò que tot mallorquí pot saber: que surten a ballar en comptades ocasions i que el seu ball i la seva indumentària són molt particulars. A partir d'una fotografia d'un llibret i de les informacions facilitades per una companya de feina, vàrem poder fer les primeres proves que duguérem com a mostra a la Fira de l'any passat i que, encara que varen agradar, sobretot ens serviren de motiu per a contactar amb els propis cossiers, que ens perfilaren tota una sèrie de detalls sobre els vestits que nosaltres desconecíem. Així vàrem poder arribar a una segona generació de figuretes que conformaren tota la colla dels sis cossiers i la dama i que pensam que han sortit més o manco encertats. Aquest any hem afegit a la col·lecció uns cossiers fets a la manera de siurells que pensam que també són interessants. Així continuam esperant poder oferir algunes figuretes més cada any, amb la intenció d'aportar un granet més d'arena a la nostra cultura i seguir, entre tots, fent poble.

Andreu Isern Amengual

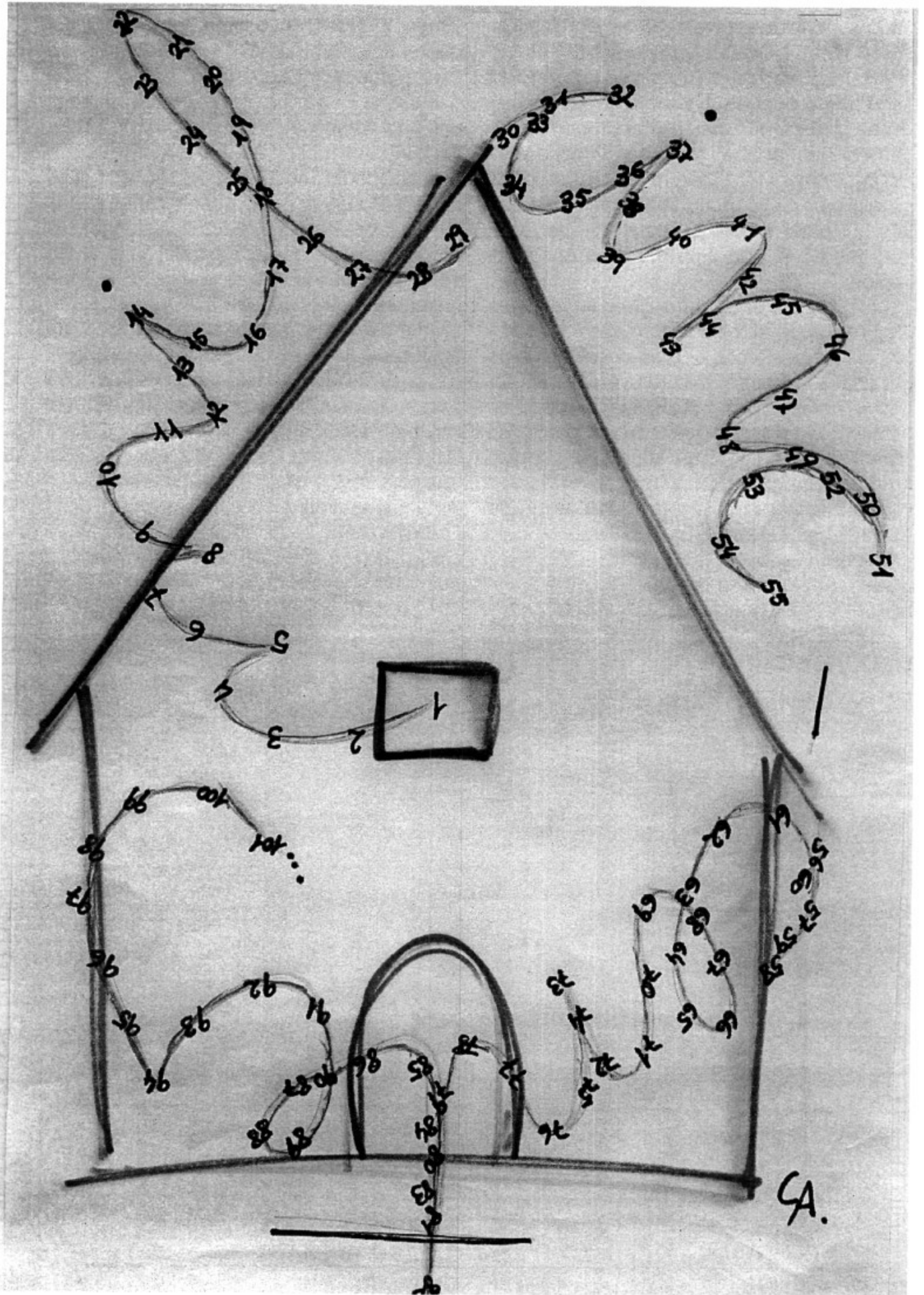
ESCOLES AFORTUNADES

"La cultura d'un país es mesura per l'amor que els fills dels país senten pels seus arbres" BLAI BONET

Escoles de Vilafranca, octubre 1996

LA DANSA DELS NÚMEROS

MIQUEL OLIVER BAUÇÀ TORRES

DE LLOCS I DE SILENCIS (VIII)

Il·lustracions de Jaume Oliver Bauçà Torres

ANÀVEM

A JUGAR

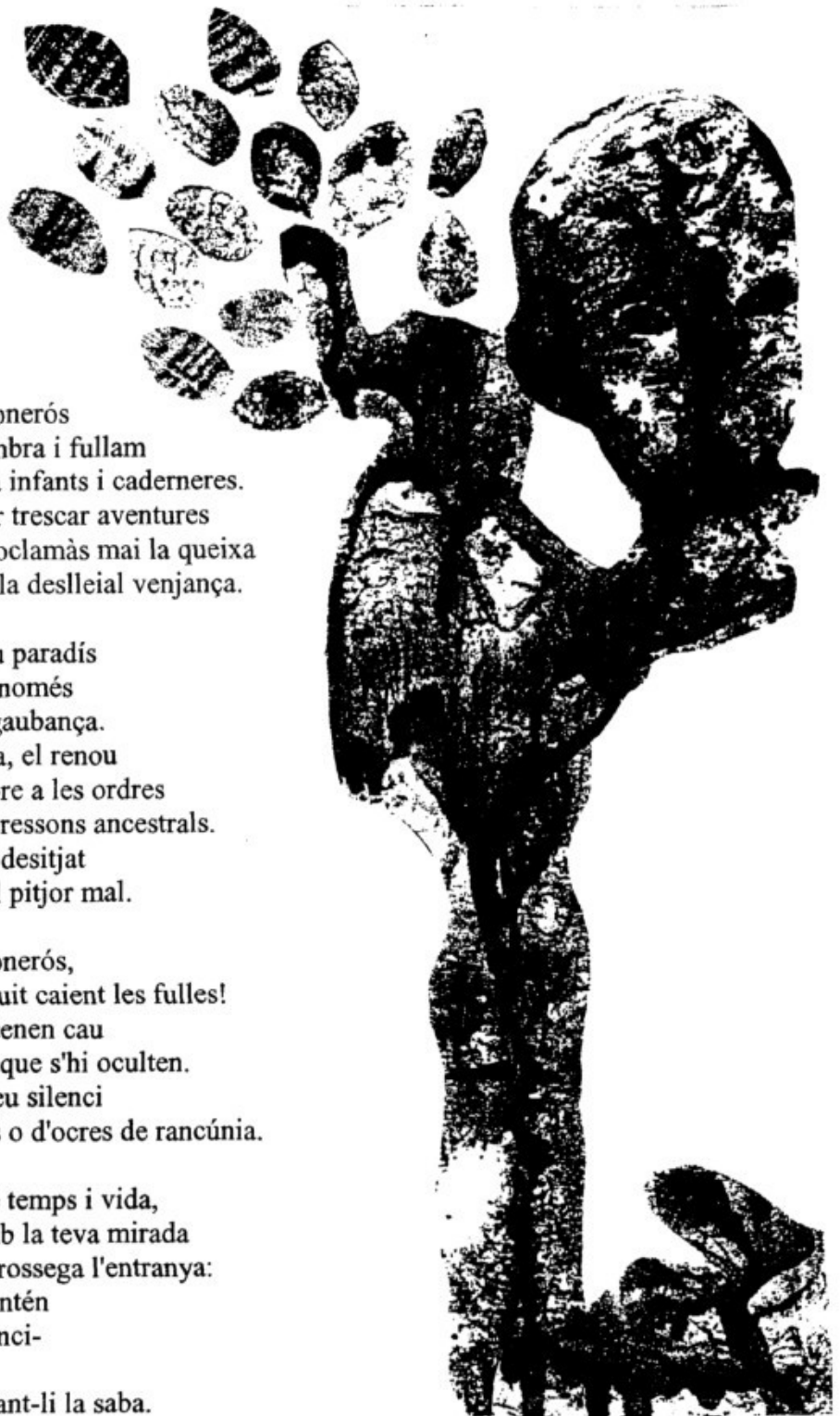
ALS GARROVERS

És el vell garrover esponerós
 rejuvenit cada any d'ombra i fullam
 servint de cau de jocs a infants i cadeneres.
 El brancam vigorós per trescar aventures
 sense que cap cimbal proclamàs mai la queixa
 ni en fes de la caiguda la deslleial venjança.

Tot era bo, com un nou paradís
 acotat en exclusiva on només
 s'hi esqueia una dèria:gaubança.
 Tot proclamava la festa, el renou
 organitzat, lleials sempre a les ordres
 dels caps de tribu amb ressons ancestrals.
 Era un plaer pueril tan desitjat
 que ser-ne esclòs era el pitjor mal.

I del vell garrover esponerós,
 quants d'estius han seguit caient les fulles!
 Ja només els ocells hi tenen cau
 i els íntims sentiments que s'hi oculten.
 S'ha tornat feridor el seu silenci
 fet de blaus de sospites o d'ocres de rancúnia.

Les hores de tardor, de temps i vida,
 quan es topa sovint amb la teva mirada
 i una dèria insistent et rossega l'entranya:
 de fit a fit el mires i t'entén
 i calla -litúrgia del silenci-
 guardant l'íntim secret
 que no revelarà ni matant-li la saba.

Pàgina de l'Església

PARRÒQUIA SOLIDÀRIA D'ALGAIDA

*"No emprem els pobres d'aquí per desentendre'ns dels del tercer món
ni aquests per evadir-nos dels que tenim a prop"*

NOTÍCIES

Obres a la parròquia.

● El consell parroquial d'Algaida, a través d'una comissió especial, ha decidit impulsar diverses accions per aconseguir el finançament de les obres de restauració del rosetó de l'església i les de consolidació de les bigues de l'antic saló parroquial que està damunt la sagristia i que els darrers anys ocupava l'esplai. Inicialment s'ha muntat un sorteig d'un quadre cedit desinteressadament per Josep Puigserver Janer. Es tracta d'una pintura a l'oli, de gran format, representant un bell paisatge. Els bitllets es poden adquirir amb una aportació de 200 pessetes per número. El sorteig es farà públicament el dissabte 18 de gener de 1997 al Casal Pere Capellà d'Algaida. Serà emès en directe per l'emissora municipal, Títoieta Ràdio (108 FM).

**PARRÒQUIA DE
SANT PERE I SANT PAU Núm. 0000
D'ALGAIDA**

Sorteig d'un quadre a l'oli de
Josep Puigserver Janer (format 30 figura)

**A BENEFICI DE LES OBRES DE RESTAURACIÓ
DEL ROSETÓ DE L'ESGLÉSIA D'ALGAIDA**

**Aportació
200 ptes**

El sorteig públic es farà el dissabte 18 de gener de 1997 a les 18 del migdia al CASAL PERE CAPELLÀ D'ALGAIDA. Serà emès en directe per Títoieta Ràdio 108FM. Caduca el 18 de febrer de 1997.

Per altra banda, novament han començat els preparatius per organitzar una gran tómbola parroquial que segurament obrirà les portes el diumenge del Ram de l'any que ve. Totes les persones que hi vulguin col·laborar poden fer les seves aportacions a la parròquia. Tot tipus d'objectes seran ben rebuts.

Els sagraments.

● Ha començat, novament, el curs de formació cristiana per a tots. Enguany tractarà sobre *Celebrar la fe, sagraments, signes de vida cristiana*. La primera conferència, que es va fer a la parròquia d'Algaida, va ser una introducció general als sagraments a càrrec del vicari episcopal Sebastià Salom Mas. Recordau que la pròxima sessió de formació es farà el dimecres, 13 de novembre a les 21'00 hores, a la rectoria de Montuïri. El ponent serà també Sebastià Salom que parlarà específicament del baptisme.

AGENDA

Curs de formació cristiana per a tots.

● *El baptisme*. El dimecres 13 de novembre, a les 21 hores, a la rectoria de Montuïri. Parlarà Sebastià Salom. Més informació a la secció Notícies.

Curset prematrimonial.

● El dilluns 18 de novembre, a les 21 hores, a la residència de Porreres.

Baptismes.

● El segon diumenge de cada mes, horabaixa. I cada diumenge, a la missa de les 12 del migdia.

Per a més informació dirigiu-vos al rector de la parròquia d'Algaida Antoni Riutort.

AGRAÏMENT DELS JOVES VOLUNTARIS QUE HEM AJUDAT A N'ANTONI PEL PREMI 'ARIADNA' ATORGAT AL POBLE D'ALGAIDA.

A més de la gent del poble d'Algaida, qui hem fet costat a N'Antoni, na Coloma i na Francisca, som un grup de joves que a l'entorn de la Parròquia d'Algaida, i com a tasca de la pròpia preparació cristiana per a la Confirmació, els hem ajudat mitjançant els jocs i fent-lis costat o recolzant les tasques, hàbits etc... que havien d'assumir.

Per nosaltres, encara que sia poca cosa el que hem fet, com jugar amb la pilota, anar a passejar, estar amb ell en temps lliure fent-lo parlar i contar coses seves i nostres revoltant una taula a un bar ..., ha fet per una part, que ens hàgim sentit en predisposició a lliurar alguna cosa nostra, del més propi, sense tenir en compte el temps que hi perdem que mai és perdut. Per altra part aquesta relació amb N'Antoni ha ajudat a capgirar el sentiment i la consideració d'altres joves i demés gent quan el veuen: Si abans era objecte de menyspreu, ridiculitzat o marginat, potser que d'ençà de la nostra tasca la gent correspon més a la seva salutació i reconeix el seu progrés.

N'Antoni veim que ha experimentat un creixement progressiu, constant i dinàmic, no només per la nostra tasca, sinó també per la que ha desenvolupat altra gent que l'hi ha donat suport en ensenyar-li a parlar, comptar, a pintar, a destriar els colors, a fer feina . En poc temps ha passat a prendre consciència de que és valorat i això ho demostra en la seva correspondència i atenció a les nostres paraules, fets i jocs. En tasques que ha assumit per les festes del poble, a les celebracions de l'Església, sobre les que fins hi tot s'avança a fer-les.

En aquests anys ha entès, en la mesura de les seves possibilitats que ara ja és algú dins la comunitat, prova d'això es la seva predisposició a col·laborar i acceptar treballs amb l'alegria i desig de voler quedar i fer-ho bé. És notòria la professió d'amistat que fa amb els qui de més prop l'han tractat.

No només s'ha reduït l'experiència a N'Antoni, sinó que també altres persones del poble com Na Francisca i Na Coloma han gaudit del recolzament propi, deixant entrar dins ca seva l'assistència i ajuda necessàries, demostrant una gran simpatia per la gent que les ha envoltades, com un creixement en la seva pròpia integració.

La gran contribució d'aquestes persones a la nostra pròpia experiència personal ha estat el reforçament de que la relació directe i personal amb ells enforteix i fa créixer la nostra pròpia dimensió humana. Ens ajuden a canviar el voler tenir pel voler ésser.

En conclusió: N'Antoni, Na Coloma i Na Francisca, com eix d'aquesta tasca, creim que poden ser exemples que extrapolats serveixin per animar a altre gent a fer qualche cosa, per petita que sia envers dels malalts mentals. Així, podrem arribar a veure els minusvàlids psíquics d'altre manera. Comprendrem que malgrat les seves mancances els podem ajudar a sentir-se persones útils enfront a la cada dia més tècnica societat nostra, al mateix temps que ens servirà per intentar humanitzar-la en major grau.

Gràcies a vosaltres:
Antoni, Francisca i Coloma.

Recicla!

Tots en traurem profit

AJUNTAMENT
D'ALGAIDA

2 VIDRE

La recollida selectiva de vidre a Mallorca es duu a terme pel Consell Insular, amb la col.laboració dels Ajuntaments de la Part Forana i mitjançant convenis amb la Fundació Deixalles. A Palma, aquesta tasca es realitza per l'Ajuntament de la capital a través de l'empresa municipal EMAYA.

Per poder dur a terme una bona recollida selectiva és imprescindible la col.laboració ciutadana, així com comptar amb una xarxa important de contenidors que faciliti aquesta col.laboració. L'any 1995 la proporció mitjana d'habitants per contenidors als pobles de Mallorca va esser d'1 contenidor per cada 704 habitants. A Palma era d'1 contenidor per cada 1.006 habitants; a Barcelo-

na, 1 per cada 1000 habitants i, la mitjana estatal, era d'1 per cada 1.350 habitats. A Holanda, l'any 1994, era d'1 per cada 800 habitants.

A l'any 1995 la recollida selectiva de vidre per habitant als pobles de Mallorca va esser de 9'4 kg., un 43% superior a la mitjana de recollida de Palma que va esser, darrere Pamplona, la capital espanyola en l'índex de recollida més alt.

Durant l'any 1996 tant l'Ajuntament de Palma com el Consell Insular de Mallorca han fet inversions per tal de millorar la Xarxa de contenidors de vidre.

Recollida Selectiva a la Part Forana (dades en quilograms)

	Gener	Febrer	Març	Abril	Maig	Juny	Juliol	Agost	Setembre	Octubre	Novem.	Desem.	acumulat
1995	221840	167252	187104	228777	233469	247673	291391	377036	301464	274132	195413	141002	2256206
1996	269510	184179	176858	249919	250509	264430	326654	379290	370647				2471996
Diferèn	21,49%	10,12%	-5,48%	9,24%	7,30%	6,68%	12,10%	0,60%	22,95%				9,56%

En relació a la recollida selectiva de vidre hem d'assenyalar que actualment una gran part del que es recull a Mallorca s'envia a la península, a l'Associació Nacional de Empreses de Fabricació Automàtica d'Envasos de Vidre, o a altres indrets,

ja que encara hi ha poques empreses a Mallorca que es dediquin al reciclatge o reutilització d'aquest material. Tenint en compte aquest fet, és imprescindible millorar la gestió d'aquest material instal.lant les plantes de triatge que siguin necessàries, així com fomentar les empreses que, a l'illa,

es dediquin a la reutilització i reciclatge del vidre per tal d'abaratir els costos econòmics i mediambientals.

Des del Consell Insular s'està fent feina en la idea de fomentar a Mallorca noves indústries que es puguin fer càrrec del vidre recollit selectivament i el reciclin o reutilitzin. Entre altres coses, s'està elaborant un estudi de mercat i viabilitat per tal d'usar el vidre per fabricar rajoles de voravia, de terrat i altres materials de construcció. En aquest sentit, la inclusió de vidre en les rajoles destinades a construir voravies augmenta la adherència i millora tota la qüestió relativa a l'antideslligament, punt molt important i en relació al qual les normatives són estrictes.

Fent referència a les plantes de triatge de vidre hem d'assenyalar que actualment hi ha empreses que estan estudiant la possibilitat que la maquinària d'aquestes plantes pugui destriar els vidres per colors, sense que s'hagi de fer manualment. Triar el vidre a les plantes és molt important ja que no tot té el mateix preu.

La major part dels vidres es fabriquen amb tres components: calç, carbonat sòdic i arena. Per extreure aquests materials es produeixen impactes ambientals als sòls, es produeixen residus de mineria i es requereix energia per a la fabricació del vidre. Resumint: la fabricació del vidre produeix un minva dels recursos naturals i per tant significa una acció de maltractament del nostre medi ambient.

Per tal motiu, és imprescindible que tots ens esforcem per evitar fer malbé els nostres recursos naturals, per a nosaltres i per no hipotecar les futures generacions. En aquest sentit:

1.- És important decantar-nos pels productes amb envasos retornables enfront dels envasos rebutjables.

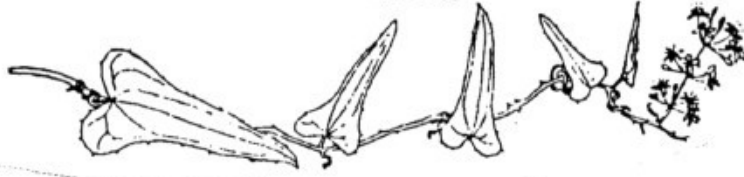
Emprar tots els envasos que ens puguin servir. Fer servir ens envasos o altres articles fets en vidre reciclat.

2.- Utilitzar els contenidors de recollida selectiva de vidre que pots trobar als Parcs Verds o pels carrers del teu municipi. Procura tirar el vidre blanc i el de color als contenidors adequats. Amb la teva col.laboració aquest vidre podrà ésser reutilitzat o reciclat convenientment, estalviant energia, impactes ambientals, etc; evitant fer malbé el nostre medi ambient. D'aquesta manera evitem que material totalment recuperables vagin a parar als sistemes d'eliminació final com puguin ésser abocadors o plantes d'incineració en recuperació d'energia. Pensa que encara que hi abundi l'arena, en el materials que conformen el vidre, cal extreure-la i transportar-la, igual que la calç i el carbonat xòdic. Aquests processos requereixen energia i produeixen 200 quilograms de residus de mineria per cada tona extreta. Aquesta quantitat es pot reduir de forma molt important si es mescla en el procés un percentatge de vidre reciclat.

En relació a Algaida hem d'assenyalar que la dotació de contenidors a alguns restaurants i la creació del Parc Verd ha millorat considerablement la recollida de vidre, si bé encara ho podem fer molt millor i així estalviar doblers i lluitar per un medi ambient menys malmenat. Però, per això, és imprescindible la col.laboració de tots: un poc de temps de cada un és un gran benefici per a tots. Apuntat-hi, val la pena.

Les nostres plantes

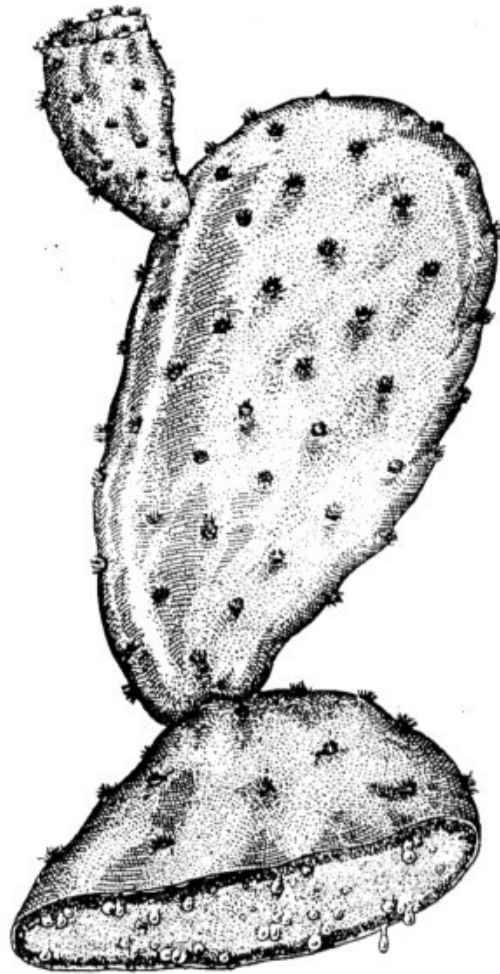
la figuera de moro

La figuera de moro és l'única espècie naturalitzada de la família de les cactàcies que es troba als Països Catalans. Les cactàcies constitueixen una important família que agrupa més de 2000 espècies que s'extenen per les regions desèrtiques i semidesèrtiques d'Amèrica, principalment central i meridional. Algunes espècies cultivades a les illes Canàries s'estengueren per la Mediterrània, és el cas de la figuera de moro. Moltes espècies són conreades com a ornamentals, els cactus.

Aquesta és una família que té morfològicament i fisiològicament unes característiques molt diferents a totes les plantes que fins ara han ocupat aquesta secció i que convé fer una petita explicació.

Pertanyen a l'ordre, categoria taxonòmica de rang superior a família, de les centrospermes, que agrupa plantes gairebé sempre herbàcies de fulles simples i flors actinomorfes unisexuals o hermafrodites.

Són plantes generalment suculentas (plantes molt carneses, gruixudes i

sucoses) que per les seves característiques morfològiques, engruixament de les cutícules i la transformació de les fulles en espines, estomes menys oberts que serveixen per reduir les pèrdues d'aigua per transpiració; l'aparell

radical s'estén superficialment per aprofitar la poca aigua que arriba a terra.

Fisiològicament tenen variants del cicle de fixació del diòxid de carboni durant la fotosíntesi, temperatures òptimes pel seu creixement sensiblement més altes que a la resta de plantes. Tot això fa que aquestes plantes s'adaptin molt bé als climes àrids.

Les seves flors són solitàries, vistoses, i són molt poc avolucionades, fet que contrasta amb la gran transformació que ha sofert el seu aparell vegetatiu.

La figuera de moro (*Opuntia ficus-indica*), també anomenada de pala, d'India o de pics, és una cactàcia que pot arribar als 4 o 5 metres d'alçada; la seva base és llenyosa quan és vella i amb les tiges formades per elements curts (20 a 30 cm), plans i molt succulents, que s'anomenen pales (científicament cladodis). Aquestes estan cobertes de feixos de punxes que no són sinó brots curtíssims amb les fulles transformades en espines. Si ens hi fixem bé, a les parts més tendres de les plantes joves podem observar encara la presència de fulles vestigials diminutes.

Floreix durant l'estiu, les seves flors són grogues, grosses, vistoses i solitàries, que deprés donaran lloc a les figues de moro. Aquests són fruits comestibles molt dolços i sucosos, de color groc o vermellós.

Les pales, quan fa poc temps que els han collides, contenen més del 90% d'aigua. Són riques amb hidrats de carboni. El fruit conté fins el 11 % de sucre i un 6,75% de matèries nitrogenades, com àcids orgànics.

La medicina popular li atribueix propietats diurètiques, pectorals i antiinflamatòries.

Tant el fruit com les pales són bones com a aliment pel bestiar, així el seu conreu és molt habitual a les possessions i a les casetes de fora vila. Encara es poden trobar màquines de capolar figues de moro i que servien per donar als porcs.

Per sembrar una figuera de moro basta agafar una pala i enterrar-la fins a la mitat, el seu creixement és ràpid.

Jaume Jaume i Oliver

Bibliografia

Història Natural del Paísos Catalans, volum 6è. Enciclopèdia Catalana. Barcelona., 1986.

Biosfera, volum 4t. Enciclopèdia Catalana. Barcelona, 1996

Barcelo Coll, J. *Fisiologia Vegetal*. Editorial Piràmide. Madrid, 1987.

Font i Quer. *Plantes Medicinals*. Editorial Labor,. Barcelona, 1993

BIBLIOTEQUES DE MALLORCA

- Centre Coordinador -

Biblioteca Municipal d'Algaida

NOVETATS DEL MES D'OCTUBRE

Llibres

- BARJUAN, J. *Crear amb deixalles.*
 JAVNA, J. *50 cosas que los niños pueden hacer para salvar la tierra,*
 LINCON, R.J./ BOXSHALL, G.A. *Diccionario de ecología, evolución y taxonomía.*
 ORDINAS, A. *Els Tossals Verds.*
 ORDINAS, G. *Sa Dragonera. Parc Natural.*
 PLANELLS, P. *Coneguem el Parlament.*
 R.F.E.F. Futbol. *Reglas del juego.*
 SASTRE MOLL, J. *Els brodats a Mallorca.*
 SERRANO, A. *Les receptes de na Tonina.*
 SIMMONS, I.G. *Ecología de los recursos naturales.*
 TRIANGLE, M. *Manual de ecología.*
 VASQUEZ, G. *Ecología y formación ambiental.*

Discs compactes

- CUCORBA. *En Joan Petit quan balla.*
 EURYTHMICS. *Greatest hits.*
 HORNER, J. *Braveheart.*
 MAVERICKS, THE. *Music for all occasions.*
 MÚSICA NOSTRA. *De dia i de nit.*
 NYMAN, M. *Carrington.*
 PENYA, T. *Tomeu Penya. Balades.*
 PHERRER, R. *La genial obra de R. Pherrer.*
 SCHUMANN. *Cello. Piano concerto.*
 SUREDA, J. *Un cel més blau.*
 UC. *Entre el mar i el vent.*
 VERDI, G. *Requiem.*

LA BIBLIOTECA EN XIFRES

Durant el passat mes d'octubre s'han incorporat al fons de la Biblioteca un total de 34 ítems. El número total del registre és de 8336 ítems (llibres, discs compactes, cassetts, disquets informàtics i vídeos).

S'han inscrit 9 nous socis. El total de socis lectors és de 126.

INFORMATITZACIÓ DE LA BIBLIOTECA

Com ja us hem informat altres vegades, el Centre Coordinador de Biblioteques de Mallorca duu a terme la informatització del Fons Bibliogràfic de la Biblioteca Municipal d'Algaida. En aquests moments aquesta feina està a punt de concloure i a partir de principis del 97, la gestió de préstec de llibres i de consulta del catàleg es durà a terme amb suport informàtic.

HORARI DE LA BIBLIOTECA MUNICIPAL

De dimarts a divendres,
de 16'30 a 20'00 hores.
Dissabtes,
de 10'00 a 13'00 hores.

**Consell Insular
de Mallorca**

ELS LECTORS ESCRIUEN

Moltes vegades m'he sentit amb ganes d'escriure i el temps m'ha passat.

Ara crec que no em puc permetre que passi el moment ja que tenc ganes de manifestar, també, la meva opinió.

Crec que mai la veritat no és absoluta, que no ens podem dividir en vençedors i vençuts, que hem d'intentar ser congruents i acceptar que, a més de la nostra, hi ha altres opinions.

Crec que no és bo ni sà pel poble d'Algaida que alguns se sentin amb més drets que altres i això es pot entendre des de molts d'àmbits.

Per exemple, si partim de la premisa que **"el poble transmet la cultura i la cultura identifica el poble"**, per què hi ha persones que se senten amb el dret d'elegir els qui han de participar en un dels grups que identifiquen una part de la cultura del nostre poble com són els Cossiers? Si volem que el poble estimi els Cossiers, veritablement els senti seus i s'identifiqui amb ells, no es pot continuar amb l'exclusivitat d'un grup que elegeix, perquè així només se sent patrimoni d'alguns.

La cultura és un fet més ampla, no es pot transmetre amb noms i llinatges.

Per exemple, què malament me vaig sentir amb el Correllengua! No perquè el poble d'Algaida hi participàs, tot el contrari, em vaig sentir molt orgullosa. Va ser per la manera com es va transmetre la informació a ES SAIG, amb els noms i llinatges dels qui hi van participar portant la flama. Si era el poble d'Algaida qui hi participava, els que la transportaren només eren els nostres representants.

La congruència ens resulta difícil, tant com sobreviure dins la confusió.

Quan l'Ajuntament va haver de decidir el nom de l'Edifici d'Usos Socials i va proposar que s'anomenàs "Casal Pere Capellà", el PSM es va abstenir perquè considerava que era més apropiat algun nom impersonal. I després, setmanes més tard, va acceptar la denominació d'alguns carrers d'Algaida, Pina i Randa amb noms personals.

Curiosament, els noms personals adquireixen altra vegada importància quan es publica l'esquela funerària per la tala dels pins (ES SAIG, nº 189, pàg. 7).

Crec que els noms i llinatges ens identifiquen com a persones, ens diferencien dels altres, ens presenten com qui som, però no podem fer ús d'ells per expressar un sentiment col·lectiu, una necessitat de més d'un, una representativitat del poble.

ANTÒNIA RAMIS

TELEGRAMA APÒCRIF

DE A...

STOP. STOP. STOP. STOP. STOP

POST

ESPORTS

FUTBOL

El C.E. Algaida de primera regional, passats dos messos de competició, manté una molt bona regularitat. A hores d'ara i després dels nou primers partits, està en una molt bona situació a la taula classificatòria ja que, exceptuant el C.D. Peguera, es troba al mateix nivell que els millors.

Volem destacar la sensacional victòria de l'Algaida davant el potent equip veí, el Montuiri, per 4 a 1 que va fer aixecar els aficionats algaidins.

Resultats:

Algaida-Rotlet: 5-2
 Victòria- Algaida: 0-3
 Algaida-Verge de Lluc: 1-0
 Murer-Algaida: 1-0
 Algaida-Montuiri: 4-1

Juvenils

L'equip de juvenils, entrenat per n'Andreu R. Salleras, ha tengut aquests resultats durant el mes d'octubre:

Algaida-Port Pellença: 3-1
 Marratxí-Algaida: 2-5
 Algaida-Cala d'Or: 1-2
 Bunyola-Algaida: 5-1

Cadets

Resultats obtinguts pels cadets el mes d'octubre:

Montuiri-Algaida: 5-1
 Algaida-Santanyí: 2-4
 Olímpic M. - Algaida: 5-1
 Algaida-Escolar: 2-5

L'equip es entrenat per Llorenç Sastre, jove llucmajorer que enguany s'ha fet càrrec de dur-lo endavant. El cert és que no han començat molt bé, però temps al temps que fent feina els resultats ja arribaran.

Infantils

L'equip d'infantils, entrenat enguany pels jugadors del primer equip Mateu Capellà i Toni Amengual, han començat la temporada amb un resultat advers:

Manacor- Algaida: 3-1

Futbol-7

Aquests nins de segon any, entrenats p'en Mateu Llull, han obtingut els següents resultats:

Algaida-Algaida At. :12-2
 Margalider-Algaida: 0-0

Algaida-Marier: 2-9

D'altra banda, el nominat Atl. Algaida, entrenat p'en Paquito Barceló, ha tengut aquests resultats:

Algaida-Algaida Atl: 12-2

Algaida Atl.-Marier: 0-23

Montuiri- Algaida Atl.: 2-0

Veterans

L'equip de veterans es manté al capdevant de la classificació del futbol d'empreses. Gran campanya la que es du a terme demostrant la gran qualitat dels jugadors que enguany han reforçat la plantilla.

Darrers resultats:

Es Pont-V. Algaida: 3-3

V. Algaida-Ferr. Bauçà:2-0

Equip de Primera Regional (96/97)

Yame (delegat), Emilio, Vega, Llaneras, Rosselló, J. Vicente, Toni, Mateu, Palmero, Pacheco (mister)

Manolo, Paquito, Martínez, Jaume, Adamuz, Llabrés i Nicolau.

Foto J. Balaguer

VOLEIBOL

La temporada del voleibol ja és aquí, ja s'ha tornat a començar l'esport que tants d'èxits ens ha donat i que va culminar la temporada passada amb un campió de Balears cadet i un subcampió d'Espanya infantil.

En aquesta lliga hi ha com a novetat la participació per primera vegada de l'equip juvenil femení que, encara que novates en la categoria,

són expertes en l'esport del voleibol. Ja veurem quin paper faran.

De moment i després de la novatada inicial en què es va perdre a casa per 2 a 3, s'han guanyat per 3 a 0 tots els altres partits.

Algaida-Mediterrani: 2-3
 Son Servera-Algaida: 0-3
 Algaida-S'Arenal :3-0
 Felanitx-Algaida: 0-3

Els altres equips són:
 Benjamí, aleví A, B i C,

infantil de promoció, infantil unificat, cadet unificat, equip de penyes, cadet, infantil i aleví masculí de promoció.

L'equip infantil unificat comença la lliga el dia 8 de novembre a Algaida contra el Bunyola i l'equip cadet dia 9 contra el Son Servera.

Sort i a veure si podem repetir la temporada passada.

JOAN TROBAT

MOVIMENT DEMOGRÀFIC

Margalida Vidal Jaume. Morí a Pina dia 11 d'octubre. Tenia 80 anys

Jerònia Trobat Pou. Va morir dia 19 d'octubre als 91 anys.

Francisca Mulet Coll. Morí dia 25 d'octubre a l'edat de 72 anys

Margalida Fontiroig Mut. Va morir a Pina a l'edat de 49 anys

NAIXEMENTS

Mario López Ruiz, fill de Bartolomé i Maria del Pilar. Va nèixer dia 23 d'octubre.

Miquel i Catalina Gomila Trobat, fills de Pau i Joana. Nesqueren dia 29 d'octubre.

PINA

El mes passat vos oferirem el treball de Bernat Servera i Pere Oliver " La Vall de Pina i els seus voltants ". Aquest mes hi afegim una part del llistat que acompanya aquest escrit.

POUS ANTICS, ANTERIORS A LA DESSECACIÓ, SITUATS BAIX DELS TURONS DEL VOLTANT.

1. Es pouet de son Ribes.
2. Pou de sa Casa Nova.
3. Sa fonteta de son Barrera.
4. Pou des Pinar (son Barrera).
5. Pou Celat.
6. Pou de la Mare de Déu (son Perot).
7. Pou des noguers (son Perot).
8. Pou de sa Pleta (son Miquelet).
9. Pou des Canyar (son Miquelet).
10. Pou de can Xereno.
11. Pou de can Miquelet.
12. Pouet de son Mesquida Nou.
13. Pou de sa Garriga (son Mesquida Nou).
14. Pou des puig Moltó.
15. Pou de son Servera.
16. Pous (2) de son Corró des Senyors.
17. Pou o sínia de son Ribes (sa Font).

LLISTAT DE SAFAREJOS.

1. Safareig de son Mesquida.
2. Safareig des puig Moltó.
3. Safareig de son Perot.
4. Safareig de son Perot de can Defla.
5. Safareig de son Perot de cas Ferrer.
6. Safareig de son Perot de Miquel Bouet.
7. Safareig de son Perot de can Nyamet.
8. Safareig de son Perot de can Verd.
9. Safareig de son Perot de son Servera
10. Safareig de son Perot de can Pau.
11. Safareig de son Perot de son Ribes.
12. Aljub de son Ribes.

LLISTAT DE SÍQUIES.

1. Síquia de sa font de Pina.
2. Síquia des sementer de son Ribes.
3. Síquia de son Servera.
4. Síquia de son Perot.

5. Síquia de son Miquelet.
6. Síquia de son Campà.
7. Síquia de son Mesquida.
8. Síquia de son Company.
9. Síquia d'Alcoreia.
10. Síquia de Castellitx.
11. Síquia de son Munar.
12. Síquia de son Cerdà.
13. Síquia de son Campà.
14. Síquia des molí d'Aigua.

LLISTAT D'ALBELLONS.

1. Albelló de na Miqueleta.
2. Albelló den Reial.
3. Albellons de son Mesquida.
4. Albelló de son Miquelet.
5. Albelló de son Perot.
6. Albelló de can Defla.
7. Albelló de na Felipa.
8. Albelló des pou Celat.
9. Albelló des Vinyets.
10. Albelló de sa Font.
11. Albelló des sementer de sa Casa Nova.
12. Albelló de can Felip Bou.
13. Albelló des Cementeri.
14. Albelló de Marina.

LLISTAT DE PARATS.

1. Parat des Puig Moltó.
2. Parat de son Perot.
3. Parat de son Campà.
4. Parat des Moli d'Aigua.

LLISTAT DE LES BASSES.

1. Bassa des tancat de ses Penyes (son Barrera).
2. Bassa des Codonyers (son Barrera).
3. Bassa de ses Nespleres (son Barrera).
4. Bassa des Batzers (son Barrera).
5. Bassa de sa Pleta (son Miquelet).
6. Bassa de la Mare de Déu (son Perot).

INFORMÀTICA I TECNOLOGIA

¿ Internet = Delinqüència ?

A mitjans del mes d'Octubre, a la majoria dels mitjans de comunicació es va anunciar que la policia havia detingut a Barcelona dos estudiants que traficaven i mantenien informació a la xarxa Internet damunt el tema de pornografia infantil. Aquest fet va provocar que molta gent cregues, i encara creu, que a Internet, només hi ha aquest tipus de coses, i que s'utilitza per activitats prohibides i poques d'útils.

A tota aquesta gent, que únicament saben de l'existència de les autopistes de la informació pels noticiaris, els podem dir que Internet és un lloc on hi té cabuda tot el que tenim a la nostra vida quotidiana, però amb més quantitat.

Ara per ara, Internet, és un lloc anàrquic, on ningú pot comandar damunt un altre, i esperem que ho sigui per molt de temps. Ara bé, dins la xarxa és així, però a l'exterior, que és on hi ha la gent que pot introduir la informació, és on s'intenta controlar la xarxa, mitjançant la censura i desconexions.

A Internet es pot trobar tot tipus d'informació. Si una persona té necessitat de saber quines són les darreres malalties que afecten als conills, només fa falta que connecti amb la OMS (Organització Mundial de la Salut), i al seu ordinador segur que trobarà la informació o la direcció d'un altre ordinador on podrà trobar-la. Si una persona ha d'anar d'excursió el diumenge, i no sap quins temps farà, només connectant-se als ordinadors del MeteoSat, ja obtindrà les fotografies del temps i les prediccions. I si a un fuster li interessa obtenir plànols per rentabilitzar més la fusta a l'hora de fer persinanes, només cal anar al

lloc adient. Amb aquests exemples l'únic que he volgut dir és que tot té cabuda dins Internet, i per suposat la pornografia també. La pornografia no està prohibida, basta veure a que a totes les papereries que venen revistes d'aquestes no hi va la policia i les tanca, com tampoc no passa amb els videoclubs que en venen pel·lícules d'aquest tema. Per això no ens hem d'escandalitzar tant si sentim que hi ha hagut dos joves que els han tancat perquè utilitzaven una xarxa anomenada Internet per difondre imatges pornogràfiques d'al·lots. Això de difondre pornografia infantil sí que és prohibitiu, i de fet està encalçat per la llei.

Amb un altre fet que tots podreu veure és que la xarxa és un lloc on ningú pot sobre el que fas, d'aquesta manera si mires pornografia, ningú ho sabrà, però si vas a llogar una pel·lícula d'aquest gènere, aviat ja es sabrà. El fet és que les pàgines web de les revistes eròtiques Playboy i Penthouse, són de les més visitades del món, es troben dins les 10 millors. Vosaltres mateixos podeu treure comptes, si actualment tenen accés a la xarxa uns 800 milions de persones, per estar dins les deu millors, quants de accessos ha de tenir per dia ?. Segur que molts.

Una cosa que puc dir és que a la UIB la majoria d'ordinadors (dels laboratoris on fan feina els alumnes) estan connectats a Internet, i quan els nous alumnes descobreixen que és i com funciona, la primera visita que solen fer és a aquestes dues revistes que he mencionat abans, i no és per cap cosa especial, sinó per fer una cosa no habitual, que a la xarxa poden fer de forma anònima i sense que ningú en tengui coneixement.

NOVA PROGRAMACIÓ TITOIETA RÀDIO 108FM temporada 96/97

dilluns	dimarts	dimecres	dijous	divendres	dissabte	diumenge
00.00 ACCIÓ DESCONEGUDA esoterisme	00.00 LES NITS amb Esther Sardans	00.00 LES NITS amb Esther Sardans	00.00 LES NITS amb Esther Sardans	00.00 LES NITS amb Esther Sardans	00.00 LES NITS amb Esther Sardans	00.00 ACCIÓ DESCONEGUDA esoterisme
02.00 CLAU DE DO musical	02.00 TOP COM musical	02.00 TOP COM musical	02.00 TOP COM musical	02.00 TOP COM musical	02.00 TOP COM musical	02.00 NIT DE JAZZ musical
03.00 TOP COM musical						
05.00 TRES PUNTS esports	05.00 TRES PUNTS esports	05.00 TRES PUNTS esports	05.00 TRES PUNTS esports	05.00 TRES PUNTS esports	05.00 TRES PUNTS esports	05.00 TOP COM musical
06.00 BEN AVIAT informatiu	06.00 BEN AVIAT informatiu	06.00 BEN AVIAT informatiu	06.00 BEN AVIAT informatiu	06.00 BEN AVIAT informatiu	06.00 TOP COM musical	06.00 CAFÉ AMB LLET
07.00 ELS MATINS amb Josep Cuní	07.00 ELS MATINS amb Josep Cuní	07.00 ELS MATINS amb Josep Cuní	07.00 ELS MATINS amb Josep Cuní	07.00 ELS MATINS amb Josep Cuní	07.00 EL MILLOR DELS MATINS resum de la setmana	
	108fm		COMRàdio SATÈL-LIT		96-97	09.00 RADIO READER magazine en llengua anglesa
12.00 ELS MIGDIES amb Sílvia Còppulo	12.00 ELS MIGDIES amb Sílvia Còppulo	12.00 ELS MIGDIES amb Sílvia Còppulo	12.00 ELS MIGDIES amb Sílvia Còppulo	12.00 ELS MIGDIES amb Sílvia Còppulo	11.30 FER DISSABTE revista d'actualitat inclou bolletins de notícies locals	
14.00 A LES DUES notícies	14.00 A LES DUES notícies	14.00 A LES DUES notícies	14.00 A LES DUES notícies	14.00 A LES DUES notícies	13.30 ELS ARXIUS DE TR	
15.00 COM DIU? amb Jordi Duran	15.00 COM DIU? amb Jordi Duran	15.00 COM DIU? amb Jordi Duran	15.00 COM DIU? amb Jordi Duran	15.00 COM DIU? amb Jordi Duran	14.30 MERGANSÓ musical	15.00 COM A...
16.00 LES TARDES amb Elisenda Roca	16.00 LES TARDES amb Elisenda Roca	16.00 LES TARDES amb Elisenda Roca	16.00 LES TARDES amb Elisenda Roca	16.00 LES TARDES amb Elisenda Roca	15.30 XIMA XEMA fanzine radiofònic	16.00 SIGUIS ON SIGUIS
19.00 REDACCIÓ VESPRE informatiu	19.00 REDACCIÓ VESPRE informatiu	19.00 REDACCIÓ VESPRE informatiu	19.00 REDACCIÓ VESPRE informatiu	19.00 REDACCIÓ VESPRE informatiu	17.00 NO VOLEM SER pop-rock en català	
21.00 FER DISSABTE redifusió	21.00 AIGUA AMB JAZZ redifusió	21.00 NO VOLEM SER redifusió	21.00 ENROCKAT redifusió	21.00 CARRETERA I MANTA	18.00 L'HORABAIXA taller radiofònic	
22.00 MERGANSÓ redifusió	22.30 XIMA XEMA redifusió	22.00 L'HORABAIXA redifusió	22.00 BOOGIE WOOGIE COUNTRY GIRL redifusió	22.00 AIGUA AMB JAZZ jazz, blues i soul	19.00 ENROCKAT rock independent	
		23.00 ENEMIC INTERIOR redifusió	23.30 TRES PUNTS esports	23.30 TRES PUNTS esports	20.00 BOOGIE WOOGIE COUNTRY GIRL rock'n'roll	
					21.30 ENEMIC INTERIOR Tona disident	22.00 LA NIT
					22.30 RADIÓPOLIS Capità Catalunya	23.00 TRES PUNTS esports

UNA XERRADETA ... (acabament)

-Me'n record que quan tenia devers 12 anys, ja tenia una maquineteta d'aquestes petites, una Kodak, i ja feia totes les fotos que encara ara hi ha per ca mumare. Però no va ser fins al viatge de nuvis, a Canàries, que vaig comprar la primera màquina Reflex. Sempre m'ha agradat molt retratar, sobretot paisatges, més que persones.

-Blanc i negre o color?

-Millor en color. Les primeres fotos, de quan era petit, lògicament les feia en blanc i negre, però d'ençà que es va imposar el color, només algunes vegades he tornat a provar el blanc i negre. Reconec que no em surten bé, ja sigui per les ombres o perquè em falta conèixer la bona tècnica. S'ha de tenir en compte que no he fet cap curset mai; som el que se'n diu un autodidacte. És un tema, el dels curssets, que tenc pendent, com també hi tenc el del revelat. M'agradaria tenir un bon equip de revelat. De totes maneres, les noves tecnologies, sobretot la informàtica, són el camí del futur.

-Cap on creus que pot derivar la relació entre informàtica i fotografia?

-Bé, ja m'he documentat una miqueta sobre el tema i m'informaren que els negatius de les fotos ja els passen a CD-ROM. Crec que em convé comprar una màquina moderna amb memòria o disc dur, per passar les fotos a l'ordinador i després a la impressora. Ara són un poc cares, però pens que aviat la competència abaratarà aquests nous enginys; que, per altra banda, s'hauran de perfeccionar, perquè de moment el color ocupa massa memòria i només es poden fer mitja dotzena de fotos seguides.

-Has participat a qualque concurs de fotografia?

-Fa cosa de tres anys a un que organitzaren els bombers, el qual era part d'una demostració que organitzaren a Son Ferriol. Aquesta ha estat l'única vegada.

-Es pot relacionar la qualitat d'una fotografia amb el preu de la màquina?

-Jo crec que no. Amb un càmera bona pots fer un detall que et quedi bé, però pens que són molt més importants, tant els diferents objectius que puguis intercanviar a cada moment, com tenir el tema que vulguis retratar ben definit.

-Quina creus que és la millor època per retratar exteriors?

-Tot l'any i a qualsevol hora, mentre hi hagi suficient claror; també s'ha de tenir en compte l'orientació de la llum solar. Perquè les fotografies d'exteriors quedin bé, és important que hi hagi níguls blancs, que les fotos es facin després d'haver plogut o després d'una forta ventada, ja que així queda l'atmosfera molt més nítida.

-Quina càmera tens?

-Ara tenc dues Nikon que ja són un poc velles, una ja té 15 anys i vaig comprar l'altra de segona mà. El que he anat canviant darrerament són els objectius; primer en tenia un de normal, de 50 mm, després un zoom de 70-210 mm i, a causa de l'exposició que férem l'any passat de Sa Font de Pina, vaig completar la col·lecció amb un gran angular.

-Quins llocs t'agrada més retratar?

-Sa Font, detalls de cases, carrerons, finestres, baules... i l'església de Pina, sobretot d'enfora. Hi ha un indret, devers sa Fonteta de Marina, des d'on veus les obertures dels campanars que coincideixen; una foto des d'allà pot quedar molt bé, però encara no m'ha sortit perquè en totes les vegades que hi he anat no he tengut sort amb la llum.

A l'exposició del dia de Sa Fira, sentírem comentar que semblava que algunes fotografies, en lloc d'esser fetes al terme d'Algaida, pareixien paratges de Suïssa (així ho digué textualment una persona) o d'altres llocs amb abundància d'aigua.

En qualitat d'anècdota citarem que, a l'exposició de Pina, hi acudí Catalina Cirer, l'actual Delegada del Govern Central i cosina del nostre entrevistat. La seva sorpresa, davant la qualitat del que veia, fou majúscula, perquè no se'n recordava de l'afició a la fotografia d'en Pere. Sorpresa només comparable a la que experimentà el nostre interlocutor fa uns anys, quan veié que la seva cosina es dedicava a la política, perquè no n'hi havia sentit parlar mai.

Aquesta ha estat la petita semblança d'en Pere "de Sa botiga nova", que molt amablement ens va atendre. Gràcies, i a veure si tots els projectes que tens, aviat els pots veure realitzats.

Miquel Fiolet i Bernat Servera

UNA XERRADETA AMB...

En Pere Oliver Cirer

Per les festes de Sant Cosme i Sant Damià, hi va haver al local d'usos socials de Pina una molt interessant exposició sobre els valors culturals i paisagístics dels denominats Baixos de Pina, a càrrec de **Bernat Servera** i **Pere Oliver**, exposició que es va repetir al local de l'Obra Cultural d'Algaida el dia de Sa Fira. En Pere n'és l'autor de les magnífiques fotografies, i per això trobarem que seria prou interessant mantenir una conversa amb ell. Aprofitarem que a Ciutat viu a prop de ca nostra (en Pere, com nosaltres, és un d'aquells que arrossegam el pecat venial de viure, entre setmana, lluny del nostre poble) i xerrarem el que segueix.

-Qui ets i on vares néixer?

-Som en Pere Oliver Cirer, de malnom "de Sa botiga nova", perquè els meus pares en posaren una quan jo era molt petit. Mumare és de Sencelles i el malnom de monpare, "Barca", no el m'han dit mai. Vaig néixer l'agost del 52 a Pina.

-Quins són els teus primers records d'infància?

-Fins a 6 o 7 anys, que vaig fer la primera comunió, anava a ca Ses Monges, però quasi ni me'n record; després vaig passar a l'escola unitària que llavors hi havia a Pina, fins als 10 anys, que fou quan em passaren a fer el batxillerat elemental a La Salle de Ciutat. Records agradables de la infància són les jugades per Pina amb els amics, sobretot devers Plaça, Sa Font, Sa Cova d'en Tano, etc. Amb això de la memòria em passa una cosa especial: les coses de què guard un mal record (ca Ses Monges, mili...) procur oblidar-les. Ni als sopars de quintos vaig, perquè els relacion amb la mili.

-Quina feina fas?

-La meva professió és ATS, a la residència de la Bonanova, que encara pertany a l'INSERSO, però ara s'estan produint les negociacions per transferir-nos, bé a la Comunitat Autònoma o bé al Consell Insular. Diuen que ho sabrem ben aviat perquè volen que estigui enllestit a partir del gener que ve; per això els sindicats negocien a marxés forçades.

-De quan ençà l'afició per la fotografia?

(Segueix a la pàgina anterior)

L'exposició dels materials d'en Bernat Servera i en Pere Oliver al local de l'OCB, fou un gran èxit.